

Američani odbili velik nemški napad.

Nemški mrtveci pokrivali krvavo bojno polje pred ameriškimi linijami.

ALIRSKI TOPOVI TRESKAJO.

Velike izgube zadržujejo Nemce pri Kemmela.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Američani odbili hud napad.

S francosko armado na Francoskem, 1. maja. (Po Associated Press.) — Hud nemški napad, podjet včeraj proti Američanom v sosesčini Villers-Bretonneux, je bil odbit s težkimi izgubami za sovražnika.

Nemško predhodno bombardovanje je trajalo dve uri in potem se je pelota zagnala naprej, a je bila pograna nazaj, zapustivši velika števila mrtvih na obojišču pred ameriškimi linijami.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemški napadi odbiti.

London, 29. apr. — Močni nemški napadi proti francoskim in britanskim postojankam med Meterenom in Zillebekom so bili danes odbiti in nemške izgube so bile težke, kakor poroča nočoj feldmaršal Haig.

Britanska linija se je popolnoma obdržala, ali Nemci so se ustanovili na raznih točkah v francoskih postojankah, vendar so bili prepodeni pozneje iz večjega dela tega ozemlja.

Belgijci so tudi odbili težke napade in prizadeli sovražniku silnih izgub.

Plinove bombe udarjajo fronto.

Nemci so začeli davi hudo bombardovati z močnimi raznesili in plinovitimi bombami ob vsej fronti med Meterenom in Voormezeelom, južno in jugozapadno od Ypresa. Pehotni napadi so se razvili kmalu potem.

Sovražnikov napad v sosesčini Lora, zapadno od Mount Kemmela, je bil odbit.

Stražišče blizu Festuberta, severno od Givenchyja, zavzeto po Nemcih zadnji teden, so Britanci zopet osvojili snoci in dobili v svoje roke več nego petdeset ujetnikov.

Ypres kliče na pomoč.

Snoci je bilo silno in skoro neprestano sovražno streljanje na severu. Velika osredotočba havbic in bojnih baterij je vzdrževala viharno bombardovanje prek širokih odsekov aliirskih front.

Naše čete okrog Ypresa so večkrat

dale znamenje za topniško pomoč po mraku.

Včeraj so bili sovražni zrakoplovi zelo delavni nad Mont Rouge, s katero nameravajo Nemci poskušati pogon proti zapadu od Kemmela, to se zdi gotovo.

Nemci zaostajajo.

Pred kratkim uplenjene listine kažejo, da so se Nemci zanašali na razvite pravilnega pogona proti brežini, ali časovno kazalo istega se je razdrobilo.

Neka divizija je imela dospeti v Mont des Coats zadnji petek, ali ta divizija ni šla naprej, nego nazaj k počitku in oddihu.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci pripravljajo rezerve.

Z britanskimi armadami na Francoskem, 28. apr. — Dejansko sedem devetink sposobnih nemških divizij na zapadni fronti je prišlo v boj, bodisi ob reki Somme ali reki Lys, odkar je Hindenburg začel svoj pogon dne 21. marca.

Okoli petintrideset svežih divizij — 420,000 mož — je bilo pogonanih proti aliirancem na severni fronti in kakih 100 divizij — 1,200,000 mož — na južni.

Ker je kakih dvajset sovražnikovih divizij nesposobnih izmed 205 — 2,460,000 mož — na zapadni fronti, je jasno, da se je večina Nemcev že udeležila ofenzive.

Mlajši razredi klicani.

To pojasnjuje oslabelost v bojevanju. Trudni zahtevajo počitek in tiste enote, ki so največ trpele, se popravljajo. Vrzeli se izpolnjujejo z rekruti iz ozadja na bojnem polju ali iz notranjosti.

Razred 1919 je sedaj v liniji, kakor je videti, in razred 1920 je pripravljen na poklic. Misli se na ne smemo, da so omenjene divizije končno obrabljene, dasiravno je bilo najmanj 135 od 185 sposobnih divizij v bojevanju.

Gen. Hindenburg je med aprilom pridno preurejal pretresene divizije v sveže. To je pomen dolgega pokoja na južni bojni fronti. Morebiti je štiri-deset divizij, ki so bile rabljene ob reki Somme, zopet sposobnih za povrat v linijo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Alliranci porazili Nemce.

Z britansko armado na Francoskem, 30. apr. (Po Associated Press.) — Nadaljnji obupni napadi po armadi gen. von Arnima proti aliirskim linijam ali flandrskemu bojnemu polju včeraj po-

polodne in zvečer niso imeli nič več uspeha, nego sovražnikov brezuspešni in dragi poskus ranjeje tega dne, prodreti in zavzeti postojanke na gričevju zapadno od Kemmela.

Ne le, da so Britanci in Francozi obdržali svoje postojanke v dejansko vseh delih linije vključno s ljutim napadom, marveč so tekom noči tudi zopet osvojili več kosov ozemlja, na katerem se je sovražniku posrečilo, ustanoviti se.

Zopet osvojili Locre.

Locre je zopet prišel v nemške roke pozno včeraj, ali Francozi so se enkrat podjeli drzen protinapad in vrgli sovražnika iz te važne postojanke. Aliirske linije v Flandriji so bile davi na vseh obsegih iste kakor včeraj, ki so se Nemci zagnali naprej, in pred braniteljskimi postojankami so ležali v sivo uniformirani vojaki v velikih številih, predstavljajoč strašno ceno, ki so jo plačali Nemci.

Alliranci izboljšali postojanke.

Severno od Kemmela so Britanci in Francozi v protinapadih tudi nekoliko napredovali ponoči in izboljšali svoje postojanke. Ob nekem času včeraj so imeli Nemci že nekaj vojakov na nižjih slemenih hribov Mont Rouge in Scherpenberg, ko se jim je posrečilo, pognati majhen klin v francosko linijo med tema vsavama.

Stvar je bila videti kritična, ali Francozi so podjeli odločen protinapad in dejansko obnovili vse stare postojanke.

Ljuto bojevanje je se nadaljevalo okrog Locra ves dan in sovražnik je žrtvoval velika števila vojakov v poskus, da prodre tukaj.

Krila se držala sijajno.

Med tem časom so se krila držala sijajno proti zaporednim udarcem. Posebno srdit boj se je razvil ob veliki cesti Kemmel-La Clytte, blizu stika Francozov in Britancev. Tukaj je sovražnik poskušal svojo najljubšo zavjajo, razdeliti obe bojni moči, ali našli ni nobenih šibkih mest.

Prihajali v valovih.

Pri slemenski hosti, zapadno od Voormezeela, se je ljuto bojevanje tudi nadaljevalo ves dan in Nemci so izgubili velika števila vojakov na usmrčenih in ranjenih.

Nemogoče je povedati, koliko napadov je sovražnik podjel na tej točki tekom dneva. Prihajali so naprej v valovih vse dolge ure. Strašna bitka je divjala brez prestanka. Čudež je, da so bile aliirske čete sposobne obdržati se vprčo takih navalov v večjih številih.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Poraz zaustavil nemški pogon.

Britanska armada v Flandriji, 1. maja. (Po Associated Press.) — Gen. von Arnim ni podjel snoci nobenega nadaljnega kretanja ob flanderski bojni fronti. Težki poraz, ki so ga utrpeli Nemci v ponedeljek, jih je prisilil k prestanku in poslatvi svežih čet, preden nadaljujejo svoj pogon za postoj-

KAREL IN VILJEN SE POSVETUJETA.

Avstro-Ogrska in njen vladar sta v zelo kritičnem položaju, poroča London.

PAPEŽ MISLI PONUDITI MIR.

Gavrio Princip umrl v zaporu za jetiko Čehi z Lahí proti Avstriji.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Gavrio Princip umrl.

London, Anglija, 1. maja. (Po Associated Press.) — Gavrio Princip, zavratni morivec nadvojvode Franca Ferdinanda, dozdevnega avstro-ogrškega prestolonaslednika, in njegove soproge, v Sarajevu, Bosna, je umrl včeraj v neki trdnjavi blizu Prage za jetiko, brzojavlja poročevalec za Exchange Telegraph Co.

Princip je ustrelil avstrijskega nadvojvodo in njegovo ženo, med tem ko sta bila na obisku v bosenskem glavnem mestu dne 28. junija 1914, in iz tega dvojnega umora se je razvila evropska vojna. Princip, ki je bil dijak, je bil spoznan krivim in obsojen v dvajsetletni zapor.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Karel v posvetu z Viljemom.

London, 1. maja. — Avstro-ogrski cesar Karel pojde skoro takoj v nemški glavni stan na posvet z nemškim cesarjem. Govorila bosta o ukrajinskih in balkanskih stvareh, je pristavljeno. S cesarjem Karlom pojde baron Burian, minister zunanjih stvari, s svojim štabom.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Papež misli ponuditi mir.

Haag, Holandija, 1. maja. — Papež Benedikt namerava izdati novo mirovno ponudbo na binško nedeljo

janke na gričevju v Kemmelskem okraju.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Makedonska fronta.

Pariz, 30. apr. — Nocojšnje uradno naznanilo o dogodkih na balkanskem bojnem torišču pravi:

„Obojestransko topniško streljanje je bilo ob Strumi, zapadno od Vardarja, pri ovinku Črne reke in med jezera. V okraju Monte (vzhodno od Bitolja) so naše čete prodrele v sovražnikov zalog, uničile posadko in se vrnille brez izgube in z ujetniki. Blizu Vetrenika so Bolgari zopet napadli, ali brez uspeha, in sicer trdijo, katero so jim odzeli Srbi dne 21. aprila. Pri ovinku Črne reke so sovražnikov napad odbili Italijani.“

(dne 19. majnika), naznanjajo časopisi v Koloniji (Koen). Listina, je rečeno, bo nujneje kakovosti nego prej in bo obsegala stvarne ponudbe posredovanja po papežu z morebitnim sodelovanjem nevtralnih vladarjev.

Slično obvestilo o papeževi nameri, je rečeno, je dospelo v Berlin, kjer je bilo sprejeto simpatetično (enakočustveno).

Poročila izhajajo iz Nemčije.

To ni prvo poročilo, izhajajoče iz Nemčije v zadnjem času, da namerava papež sprožiti novo mirovno gibanje. Monakovske „Neueste Nachrichten“ so po londonski brzojavki z dne 23. aprila javile, da bo papež ponudil mir, brž ko zavzame zapadna ofenziva novo razvojno stopnjo. Bavarski časopis je izjavil, da bo ponudba v obliki „svarilne besede, naslovljene na splošno vest“.

Neka brzojavka iz Stockholma je v terek izporočila, da je novica iz Basela naznanila, da prihaja avstrijski cesar Karel z novo mirovno ponudbo, prizivajoč Italijo, preudariti isto v svojo lastno korist.

„Mirovna ofenziva“ prerokovana.

Da prično „mirovno ofenzivo“ centralne vlasti v slučaju, če bo nemška ofenziva na zapadu videti negodno porojena, je bilo večkrat prerokovano v zbirskih glavnih mestih. To utegne biti začetek.

Papeža Benedikta mirovni predlogi lanskega avgusta so sledili poročilom v nevtralnih deželah, da misli storiti tak korak. Papež je predlagal obnovu ozemlja, zavzetega po centralnih vlastih, mirno poravnavo vprašanj o Alzaciji-Lotaringiji, Trentinu in Poljski, zmanjšanje orožja in prostost morja.

Predsednik Wilson je v odgovoru za ameriško in ententine vlade zavrnil predloge. Odgovor centralnih vlasti, objavljen nekaj dni po odgovoru predsednika Wilsona, je izražal upanje, da bodo papeževе prizadeve proizročile prenehanje sovražnosti.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Princ Sikst pri kralju Alfonzu.

London, 1. maja. — Princ Sikst Bourbon-Parma, na katerega je bilo naslovljeno glasovito pismo cesarja Karla, ponujajoče mir Franciji, pravi dnevnik „Times“, je posetil španskega kralja Alfonza v ponedeljek, kakor poroča madridski „Sol“. Spremljal ga je njegov brat, princ Ksaver, in španski časopis meni, da je kralju Alfonzu pojasnil predmet svojega dopisovanja s svojimi habsburškimi sorodniki. (Njegova sestra Cita je cesarica avstro-ogrška.)

Princa, je pristavljeno — in dejstvo utegne biti pomenljivo, izjavlja „Times“ — sta odpotovala iz španskega glavnega mesta na belgijsko fronto.

Avstrija v kritičnem položaju.

Vse, kar je možno reči o teh govoricah, pristavlja „Times“, je, da niso po svoji vsebini neverjetne. Dvojna monarhija in njen vladar sta brez dvoma v zelo kritičnem položaju, nadaljuje list, in lahko je res, da mladostni vladar izkuša Italijo, morebiti tudi Belgijo, kakor je izkušal Francijo.

Uspeh vsake take prizadeve, je pristavljeno, bo seveda isti. Zanimale bi aliirance samo kot nova znamenja, da si je cesar v svesti nevarnosti, ki mu pretjijo, in išče poti, da jim uteče.

„Times“ vprašuje: „Ali imajo Habsburžani modrost in pogum, pogledati v lice dejstvom?“

Ali je Karel zmožen izbrati?

List nadaljuje: „Ali se bo cesar Karel držal svoje zveze z dednimi sovražniki avstrijske države in svoje dinastije, ali bo delil svojo usodo z večino svojih podanikov in v zadostni meri izpolnil njih zahteve po samovladu ter poskušal postaviti sebe in svojo obitelj na čelo nanovo ustanovljene in mogočne vzhodne evropske zveze?“

„Težave izbire med tem dvojim so tako velike, da je obotavljanje umljivo, a če bo obotavljanje predolgo, izgine vsa svoboda izbiranja. Pokojni cesar ni bil neobčuten za prednosti sprave s svojim slovanskim ljudstvom. Toda Nemčija je preprečila poskus, kakor bi brez dvoma napela vso svojo moč, da prepreči, da njegov naslednik ne podjame tega.“

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Čehi z Lahí proti Avstriji.

London, 2. maja. — Poročevalec za „Daily Mail“ v italijanskem glavnem stanu pravi, da se češke čete družijo z italijanskimi četami proti Avstriji in da so prvi oddelki že na italijanski bojni liniji, noseč italijanske uniforme.

ALI ŽE IMATE LIBERTY BOND?

Sobota, dan 4. majnika, zadnji dan za podpisovanje posojila svobode.

ZA POVEČANJE ARMADE Z. D.

Senat predlagal na pomnožitev na 3,000,000 ali 5,000,000 mož.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Tretje posojilo narašča.

Washington, D. C., 30. apr. — Podpisovanje posojila svobode za včerajšnji dan je znašalo skupaj \$174,443,000, največja vsota za en edini dan v kampanji in, kakor upajo v zakladnici, začetek „zastavonosnega tedna“, v katerem se utegne spraviti skupaj mnogo nad minimum ali najmanjši znesek treh milijonov (milijard) dolarjev.

Skupna vsota kampanje je bila nocoj \$2,457,744,000, nevtštevši današnje prijave. Ravno te pa so videti — to se da posneti iz poročil, dospelih tekom dneva iz vseh delov dežele — nenavadno velike in kažejo na to, da so si krajevni odbori vrli k srcu navodilo zakladniškega urada, „opremiti vsako domovanje v Združenih Državah z enim bondom“.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Senat zahteva 5,000,000 mož.

Washington, D. C., 30. apr. — V treh današnjih predlogih so zahtevali senatorji, da se armada Združenih Držav poveša na 3,000,000 ali 5,000,000 mož. Zahtevali so, da se to takoj izvrši. Vojni tajnik Baker je po tem znamenitem dokazu nepotrpežljivosti naznanil, da upa, da bo sposoben predložiti svoj program za razteg armade kongresu pred koncem tega tedna.

Vladni predlogi, očitani na poskušnjo, obsegajo pooblastitev za dve nadaljnji pomnožbi po 500,000 vojaških novincev, ki bi spravilo armado na skupno število kakih 3,000,000 mož.

Znano je že tudi, da vlada preudarja predlog za povišbo najvišje naborne starosti nad 30 let, morebiti na 35 ali 40 let, predvsem v svrhu, da se postavi na razpolaganje vladi tisočeri moški izučeni poklicev, ki so potrebni v vojnih obratih v tej deželi in za linijami na Francoskem.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Milijon mož v Franciji 1. jul.

Washington, D. C., 1. maja. — En milijon ameriških vojakov na Francoskem dne 1. julija je cilj, ki ga poskuša vlada sedaj doseči, s precejšnjim upom na uspeh.

Jolietške novice.

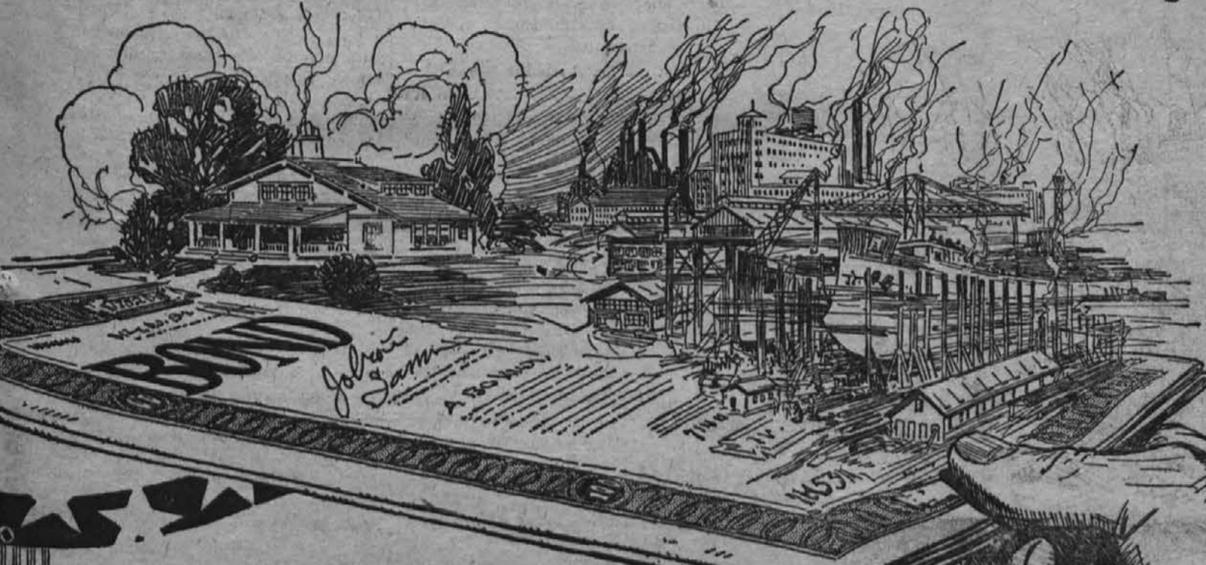
— 69 zvezd za in službeni zastavi naše cerkve sv. Jožefa in ne le 67. Imena vseh fantov naše fare v vojaški službi priobčimo prihodnjice.

— Umrl je g. Jos. Krakar v starosti 82 let, brat g. Markusa Krakar. Rojen je bil v Kotu pri Semiču. V Joliet je prišel pred 61. leti. Zapuščava vdova in dorasle sinove in hčere. Ker je bil eden prvih Slovencev, ki so se tu naselili in se je oženil z Nemko, je ostal pri nemški fari do smrti. Pokopan je bil v ponedeljek na nemškem kat. pokopališču. N. p. v. m!

— Na obisku. G. August Praprotnik iz Aurore, Ill., se je mudil te dni tukaj na obisku svojih sorodnikov, družin Avsec, Mahkovec itd. Mladi rojak iz Aurore nosi vojaško uniformo že nad tri mesece, ki jih je prebil v Great Lakes, Ill., v tamošnji vojaški šoli, kjer se je učil brežičnega brzojavstva. Sedaj pojde nadaljevat svoje študije na neko vzhodno univerzo, kjer ostane 4 do 5 mesecev. Mladi G. Praprotnik je rojen in vzgojen v Aurori, pa govori tudi prav dobro slovenski.

— G. Thomas Belavič, 1207 N. Broadway, je izvrsten učitelj godbe, vreden priporočila. Mladi godbenik, star šele 25 let, se bavi z muziko že 16 let. Izvršil je konservatorij. Sedaj je organist hrvatske cerkve v Jolietu in obenem hodi v Chicago učiteljevat na Labarthe Pianoforte School. G. Belavič je sam tudi skladatelj (komponist). Priporočamo ga vsem, ki potrebujejo učitelja za godbo, zlasti na piano.

AN INVESTMENT-For Home and Country

Your Bond Is Your Battle Cry!

“Let's Keep the Glow in Old Glory”

IZ SLOVENSkih NASELBin.

Joliet, Ill., 1. maja. — Prvo sv. obhajilo za učence in učenke naše župnijske sole sv. Jožefa bo v nedeljo. O tem poročila naš g. kaplan, Rev. J. Plaznik, sledeče:

Prihodno nedeljo, dne 5. majnika, bo pristopilo pri otroški sveti maši okrog 60 otročičkov prvič k mizi Gospodovi. Gotovo bi bilo ljubo Bogu, da tudi stariši, starejši bratje in sestre pristopijo k svetemu obhajilu na ta dan. Pokazite tudi vi ljubezen do svojega Zveličarja. Marijin mesec je. Kaj je ljubše Mariji in njenemu Sinu, kakor, da mladina ostane čista. Darujte jo Bogu in izročite jo precisti Devici popolnoma v varstvo. Skrbite in molite, da ostane čista, kakor na dan prvega svetega obhajila. Krstna nedolžnost zgubljena, umazana, se ne da nikoli več očistiti, da bi bila tako lepa, kakor prej, predno je bila prvič omađevana. Zato je zapovedal papež Pij X., da se prične dolžnost za mladino, da prejme sveto obhajilo o velikonočnem času, ko se začne zavedati pameti in razločuje sveto hostijo od navadnega kruha, to je okrog sedmega leta; morda tudi prej ali malo poznej, ne pa poznej, kakor do devetega leta. Zato pravi veliki papež, da je želja Jezusova in svete cerkve, da prejemajo verniki sveto obhajilo pogosto, če ne vsak dan. Začnite jih toraj pošiljati k svetemu obhajilu takoj po prvem svetem obhajilu. Gotovo bodo šli z veseljem, če jih pokličete o pravem času. Jutranji zrak jim ne bo škodil, ampak vtrdil. Tudi ne bodo imeli potem zaspanih glav za učenje. Ne recite, da boste počakali, da malo odraste. Kratka izkušnja je kaže, da ni mogoče pripraviti otroke, ki so le nekoliko odrasli, k večkratnemu premanju najsvetejšega zakramenta. Kmalu se jih prime slab zged, boje se posmehovanja tovarišev. Čimbolj se jim govori o sadovih svetega obhajila, tembolj redko ga prejemajo. Sedaj so se navdušeni. Kujte železo, dokler je vroče. — Imena prvoobhajancev prihodnjic.

— V nedeljo na sejo S. N. Z. Joliet-ska podružnica Slovenske Narodne Zveze bo imela važno sejo prihodno nedeljo, dne 5. majnika zvečer ob polnoči (7:30) v dvorani K. S. K. Jednote. Na dnevnem redu bo predvsem poročilo predsednika, ki se je udeležil kot delegat prvega Vseslovenskega zbora v Clevelandu, O., v dne 14., 15. in 16. aprila. To poročilo bo velevažno in izpodbudno za nadaljnji razvoj joliet-ske podružnice S. N. Z. Naprosimo, da se vsi člani, da se gotovo udeležijo nedeljske seje. Časi so resni. Iz Ljubljane dohajajo brozjavke, kako Slovenci vstajajo proti nemški grozovladi, ki preganja celo ljubljanskega knezoškofa Jegliča, čigar patriotizem je vzvišen nad vsak dvom. Pangermanska ali vsenemška besnost ne pozna nobenih mej, vse hoče zatreti in uničiti, kar ji je na poti. Toda Bog in sreča junačka pomore, da vsem zatiranim sine solnce svobode in pravice. O vsem tem več v nedeljo na seji. Priđite vsi!

— Razvite službene zastave. Nedeljska prireditev naše slavne Dekliške Marijine Družbe, ki že mnogo let goji slovensko dramatično in pevsko umetnost s plodonosnim uspehom, nam ostane v trajnem spominu. Kajti nedeljska prireditev se je razvila v eno največjih in najlepših patriotskih demonstracij, kar jih je bilo uprizorjenih v Jolietu. Vsa velika slovenska župnija sv. Jožefa se je veselo odzvala klicu svojega dušnega pastirja ter je popoldne in zvečer napolnila prostrano Sternovo dvorano do zadnjega kotička v besede pravemu pomenu. Še nikdar nismo videli v omenjeni dvorani toliko slovenskega občinstva zbranega, da poslušala naše igralko, pevke in govornike, ki so vsi kar tekmovali med seboj, da povoljno ustrežejo vsem našim pričakovanjem. Višek nedeljske prireditve pa je pomenilo svečano razvite službene zastave (service flag), na kateri se je lesketalo 67 (sedemdeset) zvezd, zastopajočih fante naše fare, ki so v Stric-Samovi vojaški službi, mnogi od njih kot radovoljniki. Zvezde na svilnati službeni zastavi so urejene v obliki križa, v priznanje žrtve, ki so jih vsi voljni doprinesli za sveto stvar svobode in človečnosti ter pravice malih narodov. Zastavo so izdelale in darovale naši cerkvi članice Sv. Jožefa Slovenske Katoliške Enotne Rdečega Križa. Toda pridimo k posamnim točkam sporeda nedeljske prireditve.

Popoldanska predstava se je pričela točno ob 2. uri. Med občinstvom je bilo opaziti večina naše vrolo žentvo in skoro vsi šolsko mladež, ki se je vedla kar najdostojneje, tako da se je vršilo vse v najlepšem redu. Prva točka programa je bila pozdrav, ki ga je govorila najprej v slovenskem in potem angleškem jeziku predsednica D. M. D., gdč. Mary Kostelc prav lepo. — Drugo točko je tvorila igra v

treh dejanjih s petjem "Požar v Londonu", ki jo je priredil Rev. J. Plaznik, naš g. kaplan, ki nam je oskrbel že več dramatskih del. "Požar v Londonu" ni baš najboljša igra, ker ima pre malo dejanja in efektnih prizorov, tako da je treba gledalcu in poslušalcu potrpljenja. Ta igra je bolj primerna za čitanje, nego za uprizoritev na odru, vendar je imela še precejšen uspeh. To pa zato, ker so se potrudile vse igralko, da rešijo igro. In rešile so jo. Igrale so gospodične Josephine Šetina, Angela Ursich, Mary Markelc, Mary Kostelc, Mary Kočevar, Elizabeth Zoran, Mary Ursich, Mary Zoran, Elizabeth Golobič, Anna Ursich, Josephine Bučar, Mary Zlogar in mičkerna Helen Zelko. Vse so igrale dobro, najbolje pa gdč. Kostelc in gdč. Šetina; prva je nepreprosljiva v komičnih ulogah, kakor je to pot zopet dokazala, in druga je bila kot Gospa Davenant v svojem nastopu za res gosposka in v svojem izgovarjanju zgledna; da imamo več prostora, bi posebej pohvalili tudi vse druge. — Kot tretja točka je sledila pesem "Pred bitko", katero je poslovenil rajni Rev. F. S. Šušteršič. Pela je pesem gdč. Elizabeth Grahek tako miloglasno in s tako globokim občutkom, da so bili poslušalci ganjeni do solz, zlasti navzoče matere, katerih sinovi so odšli med vojake. Mimično so sledile pesem prav slikovito gospodične Anna Bezek, Mary Škof, Anna Judič, Anna Petrovič, Anna Brunskole, Amalia Ursich in Josephine Požek. — Potem je nastopil močni pevski zbor D. M. D. in s svojimi zvonicimi glasovi zapel najprej pesem "Illinois", nato pesem "Flag of the Free" in "Star Spangled Banner", vse tri izvrstno. Vmes je gdč. Marie Stonich izborna deklamirala pesem "Liberty". — Zatem je stopil na oder Rev. John Plaznik in imel res prav lep nagovor, v katerem je zahvalil D. M. D., slavno občinstvo in vse, ki so kakorkoli pripomogli k velikemu uspehu lepe predstave; in izrazil je svoje veselje nad prelepim napredkom naše mladeži, ki je tukaj rojena, a vendar tako lepo vzgojena v katoliškem in narodnem duhu, da so stariši lahko veseli svojih Amerikančkov, ki poleg angleščine tako lepo govorijo tudi slovenski, kakor so pravkar zopet pokazale vrle članice naše dične D. M. D. Le tako naprej!

Pri večerni predstavi, ki se je začela ob 8. uri z igranjem na piano, je bil naval občinstva v dvorano tolik, da je zmanjkalo sedežev in prostora ter so morali mnogi stati zunaj ali pa oditi. Glavna točka večernega sporeda je bila razvite službene zastave. Nesli so zastavo skozi dvorano do odra in jo tam postavili peteri vojaški novinci, ki so imeli naslednje jutro oditi v vežbališče, namreč naši čvrsti fantje John Težak, John Matekovič, Izidor Zaletek, John Zlogar in Ed. Lušina. Pred njimi so šle slovenske članice Rdečega Križa pod vodstvom načelnice ge. Mary Golobitsh in tajnice ge. Johane Težak, in sicer v uniformah R. K. Zadržali dve je vedel g. župnik na oder, kjer je stal pevski zbor D. M. D., slikovito razvrščen. Gospa tajnica J. Težak je imela potem sledeči nagovor: "Slavno občinstvo! Vsako mesto, vsaka naselbina gleda s ponosom na one mladeniče, ki so pripravljene za žrtvovalci za svojo domovino in za svoje drage sorodnike in znance. Ravno tako smo mi vsi Slovenci ponosni na one vojake naše naselbine in župnije, ki so odšli na vojko za svojo domovino in svoj dom. In da ne pozabimo teh vojakov in rojakov, zato smo sklenile slovenske žene in slovenska dekleta slovenskega odseka Rdečega Križa, da kupimo in darujemo cerkvi Sv. Jožefa to službeno zastavo v spomin onih naših dragih mladeničev-vojakov, ki so zapustili svoj dom, ki jih je klicala naša nova domovina. Ta službena zastava naj nas spominja naših vojakov in mi vsi pa po njihovem zgledu poskušajmo storiti svojo dolžnost — vsak po svoji moči pomagati svoji novi domovini do slavne zmage! Bog živi naše fante-vojake!" Govor je bil sprejet z burnim ploskanjem. Potem je govorila načelnica gospa M. Golobitsh, ki je s prav lepimi besedami vabila in pozivala slovensko žentvo k pristopu v Sv. Jožefa slovenski katoliški oddelek Rdečega Križa. Govorila je tako lepo po domače in tako prepričevalno, da je žela burno pohvalo. Nato je nastopil glavni govornik, Rev. John Plevnik, naš g. župnik. Zahvalil je D. M. D. za krasno prireditev, ki je omogočila tudi razvite službene zastave, ko so se pridružile slovenske članice Rdečega Križa in so kupile pomenljivo zastavo, ki bo dila našo cerkev in kazala znanecem naš patriotizem. Kazala bo, da joliet-ski Slovenci za časa svetovne vojne niso bili več tuji v tem mestu, ampak del slavne republike; da so bili v srcu in v dejanjem zvesti državljanji svoje nove domovine. Potem je govornik prečital imena mladeničev naše župnije, ki so

odšli pod zvezdno zastavo. Nič manj nego 67 (reci: sedemdeset) fantov naše fare je zdaj v Stric-Samovi službi, in prav toliko zvezd se zdaj lesketa na naši službeni zastavi. (Burno ploskanje.) "Pa jih bo še več," je rekel govornik. "Nič nam ne more očitati, da smo Slovenci v tem mestu tuji ali pritepeni. Kakor naši fantje, smo vsi drugi pripravljene žrtvovati kri za svojo novo domovino, če treba. Ta zastava je v čast in ponos nam vsem, naši mladini, njenim staršem, sorodnikom in vsem Slovincem. Zdi se mi," je rekel govornik, "kakor bi Washington in Lincoln prihajala in nam podajala roke, s pozdravom 'Dobro došli, bratje Slovenci!' V sorodstvu smo takorekoč sedaj z ustanoviteljji najslavnejše republike in osvoboditelji črnih sužnjev. Naša kri se meša s krvjo najplemenitejših boriteljev za svobodo in pravico, za osvoboditev vseh tlačanih narodov in med njimi tudi slovenskega. Bodimo ponosni!" Tako in slično je g. župnik nadaljeval svoj prekrasni govor, ki je bil ponovno prekinjen z viharim ploskanjem. "Po vojni bo naš narod spoštovan," je rekel. "A še dolgo potem bo zaničevan tisti, ki s svojo grozovlado izjiva ves svet na boj. Kazen božja ne izostane, kajti božji mlini meljejo počasi, a gotovo." Nepopisen vtisk je napravil ta znameniti govor na vse poslušalce, ki so kar zarezali v svetem navdušenju za pravico in svobodo. — Nazadnje je še govoril g. Jos. Zalar, gl. tajnik K. S. K. J.

Med odmori in petjem so igrale na piano gospodične Amalia Ursich, Marie Stonich, Elizabeth Grahek, Henrietta in Gertrude Brunskole. Igrale so neumorno in divno, za kar jim gre najlepša zahvala. Kot "stage manager" je izvrstno izvršil svoje naloge g. Matth Rogina. Reditelji so bili gg. Joseph Rogina, Willy Vertin, Michael Ursich, Anton Glavan, Vrščaj Anton ml. in Mike Staudohar. Vsem hvala! Največjo čast pa zaslužijo naše č. šolske sestre, ki so po vseh svojih močeh pomagale, da se je nedeljska prireditev na korist naši cerkvi obnesla tako imenitno.

— Dan 1. majnika je mrzel. Davi je bila slana in na kuhinjskih oknih led. Mrzel in deževen in grd je bil ves mesec april, tako da smo imeli sedem mesecev zime. Zadnje dni je deževalo. Danes sije solnce, vsaj zjutraj, ko to poročamo. Dal Bog skoro toplejših dni, kajti rastlinstvo jih je treba. — Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglasite pri meni, ki imam 7 passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet. Adv.

Collinwood, O., 27. apr. 1918. — Cenjeno uredništvo! Prosim, ako bi bilo mogoče natisniti te vrstice v Vašem cenjenem listu, ker nerada bi videla, da bi spomin na našo sestro Agnes Černe, katero smo spremili k zadnjemu počitku dne 25. aprila, ostal javnosti nepoznan. Ona je bila zvesta žena, pridna mati in dobra oseba, bodisi v verskem, kakor tudi v narodnem življenju. Rojena je bila dne 21. dec. 1881 v vasi Sadinje, okraj Žužemberk. V Ameriki je bivala 18 let. Kedor je imel priliko, priti z njo v dotiko, takoj je mogel pripoznati: to je žena na svojem mestu. Žal, da je šla pred nami, ker po letih bi bil imel še marsikdo prednost. Tukaj zapuška soproga in 8 otrok, v starosti 3 tednov do 13 let. Gotovo hud ndarec za soproga ozir. očeta, kot za nežno mladež. Tukaj zapuška tudi enega brata, v starem kraju tri sestre in očeta. Pokojna je bila članica dr. Marije Vnebovzete št. 103 J. S. K. J. in več časa tudi predsednica omenjenega društva. Bila je tudi članica dr. Kras št. 8 S. D. Z., kakor tudi zastopnica Altarnega društva. Nikjer se ni skrivala pred javnostjo, bodisi v verskem ali narodnem mišljenju. Njej bodi blag spomin, nam pa mnogo enakih žena, kot si bila Ti. Agnes! Tebi v spomin

M. S., čl. dr. M. V. št. 103.

Fort Williams, Maine, 26. apr. 1918. — Dragi mi urednik! Prejel sem poslano iztise Amerikanskega Slovence in se vam lepo zahvalim. Razveselilo me je, ko sem lahko bral novice od doma in drugih slovenskih naselbin.

Tukaj se nam lepo godi. Samo vreme tukaj je slabo. Podnevi je toplo, zjutraj pa mrzlo, da moramo vrhne suknje nositi. Vožnja je bila dolga. Vozili smo se iz Chicago 53 ur, preden smo prišli v Portland, Me. V Clevelandu smo stali eno uro; ker nismo znali, kako dolgo bomo stali tam, smo samo okoli postaje bili. In ravno tako v drugih velikih mestih. Prišli smo v Fort Williams okoli 11:30 v petek zvečer in so imeli vse pripravljeno za nas. V soboto in nedeljo smo počivali, v ponedeljek pa smo začeli in-fanterijske vaje. Tega smo se učili dva tedna. Sedaj pa na velike topove popoldan. Mene so deli na Range, katerim se pravi Range setters. Tukaj na tem obrezju imamo 2.12 palec in 1.10 palec debele topove in sicer brzostrelne. Topov pa je veliko šte-

vilo. Veliki topovi so na atlantsko obrežje obrnjeni, mali pa na morski zaliv.

V soboto, 20. aprila so nam stavili koze in nam dali v ramo serum, da ne dobimo vročinske bolezni ali kakih drugih. To še bomo dobili dvakrat. Naša Co. šteje 171 mož, in smo trije Slovenci, Matt Ramuta, John Govednik in jaz. Vsi smo iz Illinois, kar nas je v Co. Nas je tukaj okoli 1,500 in iz Ill. smo večjidel.

Jed je dobra, imamo dosti za jesti. Uniforme še nismo dobili, drugo pa vse. Pravijo, da uniforme dobimo drugi teden.

Naš captain nam je včeraj povedal, da odrinemo od tukaj v šestih tednih, tako da se naj hitro učimo, ter nas bodo še malo tam učili, na drugi strani.

V mesto Portland nam ne dopustijo, dokler ne izvršimo en večer "na vahti" potem nas izpustijo zvečer v mesto, katero je oddaljeno 4 milje od nas. Sedaj lahko gremo 1 miljo na vsako stran taborišča, pa nazaj, več nam ne dopustijo.

Sedaj pa mislim, da vas ne bom preve nadlegoval s svojim pismom. (Oh! Le še več, prosimo.)

Pozdravljam vse svoje prijatelje in znance v Jolietu in upam, da se še kdaj vidimo. Tebi pa, g. urednik, dobro zdravje in ne zamerite pismu, ker nisem jako dober v pisanju. Z Bogom za to pot, morebiti več prihodnjic.

Private Frank Metesh,
19th Co. Portland,
Fort Williams, Maine.

Hesperia, Mich., 25. apr. 1918. — Slavno uredništvo Am. Slovence! Prosim, da sprejmete ta naš mali dopis v vaše predale. Dne 22. apr. smo imeli tukajšnji Slovenci ob White Riverju (Beli reki) prazničen dan. Obiskal nas je vaš čast. gospod John Plaznik, da smo imeli lepo priliko opraviti velikonočno spoved in prejeti sv. obhajila. Prav iz srca se zahvalimo g. gospodu za krasen govor, ki je šel vsakemu do srca, in za njegovo požrtvovalnost, da se je potrudil že v drugič k nam priti. Bog naj mu stoterno poplavi, kar mi nismo mogli, ker nas je malo število. Bog ga ohrani pri zdravju še na mnoga leta. Dan je bil krasno lep; prej je deževalo dva dni in eno noč, 22tega se je pa nebo očistilo in solnce je sijalo ves dan; 23. pa je bil zopet sneg dopoldan. Zdaj pa imamo spet prijazno vreme in hitimo orati. K sklepu dopisa pozdravljamo vse Slovence in Slovence po Združenih Državah Amerike. Tebi, list, pa želimo dosti naročnikov in dobrih predplačnikov. Z Bogom!

Slov. farmarji ob White Riverju.

Pittsburgh, Pa., 29. apr. — Kupite Liberty bonde in vojno-varčevalne znamke! Te velepomembne besede čitamo v vsaki številki našega vse hvalje vrednega lista Amer. Slovence, kateri rojakom priporoča za nakup zgoraj navedenih bondov in znamk. Skoraj ga ni Slovence(ke) v Ameriki, kateremu ne bi bilo znano, čemu Združene države potrebujejo ta denar. Trdovratni nemški kajzer, kateremu se ne smili krščanska kri, noče prenehati s tem strašnim klanjem. Uničil je vse male države, Belgijo, Rumunijo in našo sosedno Srbijo. Naš veliki predsednik Woodrow Wilson je ves ta čas opominjal kajzerja, da naj naredi mir. Kaj je pa kajzer storil? Namesto da bi poslušal pameten nasvet Združenih držav, je začel še njih parnike potapljati. Vsaka sila do vremena, je mislil g. Wilson ter napovedal Nemčiji vojno. Toraj je sedaj razvidno, da Združene države smo dolžni podpirati posebno mi Slovenci oziroma Slovani sploh, ker one se borijo za pravice malih narodov, in to smo mi.

Če Amerika dobi zmago, bode nam Slovincem pomagano na dveh straneh, to je, mi v naši novi domovini bomo imeli boljše stališče in naši rojaki v stari domovini bodejo rešeni izpod pruskega jarma, je omenil včeraj g. John Radovič v svojem govoru. Da smo bili mi Slovenci v naši rojstni domovini zaničevani, nam kaže dejstvo, da celo govoriti nismo mogli. Če je prišlo kakšno pismo od sodnije, potem teči v župnišče, da ti ga gosp. župnik prebere, sam ga nisi mogel, ker je bilo pisano v blaženi nemščini. Ko si imel kaj opraviti z orožnikom, si moral tolmača poiskati, ker ni hotel slovensko govoriti s teboj. To vse se dogaja v oni deželi, kjer smo otroci v šolskih letih peli: Bog ohrani nam cesarja, Avstrijo.

Kamen do kamena palača, zrno do zrno pogača, to je naš stari pregovor. Ravno tako pravi Mr. Wilson, da kateremu ni mogoče kupiti Liberty bondov, naj se poslužuje vojno-varčevalnih znamk, katere bojo prinesle čez 5 let lepo svotico, in s tem bode vladji dosti pomagano, da preje uniči krvoločnega kajzerja.

Kakor na vse narode v tej deželi, tako se je tudi na nas obrnila vlada Združenih držav potom svojega zastopnika, Dr. Jos. V. Graheka, ter ga naprosila, da naj deluje za to, da bi Slovenci v Pa. po zmožnosti kupovali bonde in znamke ter s tem izkazali

svojo patriotičnost napram Združenim državam.

V to svrhu se je ustanovilo eno društvo, katero nosi ime: Slovenska Patriotska Zveza za Pennsylvania.

Ta zveza bode prodavala potom svojega zastopnika in centralnega odbora Liberty bonde in vojno-varčevalne znamke.

Predsednik te zveze je Mr. John Mravintz in tajnik Mr. A. Zbašnik.

Rojakom in rojakinjam v zapadni Pennsylvaniji je priporočati, da pristopijo za to Zvezo, kajti časi so resni.

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam. Tebi pa, nas vrli list "A. S.", želim mnogo novih naročnikov. Vas pa, g. urednik, prosim, da imejte usmilenje s tem dopisom. Patriot.

St. Stephen, Minn., 29. apr. — Drago uredništvo Am. Sl., prosim malo prostorka za ta dopis. Vreme je bolj mrzlo, in mislim, da zato ni kukavica še nič zapela. Spomlad je pa bolj suha; danes gre pa počasen dež.

Brokvaško ženstvo, ki izdeluje razna oblačila za Rdeči križ, je tako pridno pri delu, da zasluži najlepšo pohvalo. Imeli so "social basket party" dne 21. apr. zvečer in je bilo čistega dobička \$113.25.

Moram omeniti, da jutri odpotujeta dva vrla mladeniča iz naše župnije pod zvezdno zastavo, da pomoreta v veliki vojni k zmagi za svetovno demokracijo. To sta Jakob Zima pa Frank Jeklič. Danes so jim naredili malo veselico za slovo. Zima je bil tudi cerkveni pevec.

Danes je bil prvi oklic: Mary Slivnik jemlje slovo od "ledik" stanu, naj ji Bog blagoslovi zakonski stan. Zenin je Obemich (?).

Že slavski žvrgolijo, vesel se maj budi; naš srca podarijo, kar lepi maj rodi. Glej, vneti te slavimo in srca ti darimo, Marija, o Marija!

K sklepu pozdravljam vse naročnike A. S. po širni Ameriki, pa tebi, urednik, obilno naročnikov. John Poglajen.

Drobilci iz slovenskih listov.

Calumet, Mich. — Pljučnica je pobrala dne 24. apr. mladega Josipa Vranešiča, 12 let statega sina Nikolaja in pok. Katarine Vranešič. Deček je zbolel šele dne 22. apr. V noči naslednjega dne je na svojo lastno željo prejel sv. zakramente za umirajoče in par ur zatem je izdihnil svojo nedolžno dušico, ki se je preselila v večnost k svoji ljubljini materi. Cleveland, O. — Slovenci v Cleve-

landu so do dne 26. aprila podpisali \$152,000.00 za tretje posojilo svobode.

— Umrila je Agnes Černe. Zapuška moža in 8 otrok. Bila je članica dr. Kras in Marije Vnebovzete J. S. K. J. — Umrila je Ana Verbič, stara 2 leti. — Umril je Anton Beton, star 39 let, doma iz Predoselj na Gorenjskem, kjer zapuška družino. — Umril je Frank Trhlien, star nad 9 let. — Umril je Alojz Kramelj, star 45 let, doma iz vasi Bančevce, župnija Velike Lašče. — Umrila je Ivana Intihar, stara 45 let, doma iz Rogače, župnija Šmihel pri Novem mestu. Zapuška moža in 2 otrok tukaj, a v stari domovini eno hčer, mater in 3 sestre. Bila je članica dr. sv. Frančiška K. S. K. J. in dr. Orel J. S. K. J.

— Fair v Lorainu bo dne 10., 11. in 12. majnika in sicer v Virantovi dvorani v korist sole in cerkve.

— Primicijo ali novo mašo bo daroval lorainski rojak Rev. Anton Bombač dne 26. majnika.

— Družini Senkar v Newburgu je utonil 4-letni otrok Albert, ki se je igral okoli izkopane kleti, napolnjene z deževnico, in je padel v vodo.

Ely, Minn. — V zakonski stan sta stopila g. Frank Kuhar in gdč. Mary Mak.

— Slovenska Čitalnica je priredila dne 13. apr. zvečer v Washington Auditorium veselico za Rdeči križ. Čistega dobička je bilo nad \$27.

Buhl, Minn. — Občinski odbor je sklenil, da bo vsakdo izgubil delo ali občini, kdor ne kupi Liberty bonde ali ne prispeva mesečno en dolar za U. S. Defense League. Mike Bokovich ni hotel storiti tega, češ da nima denarja, zaradi česar je bil izpuščen iz službe tako.

Lahko odločiti.

Če trpite vsled kake želodčne neprijetnosti, neprebavnosti, zapeke, napihovanja, glavoboli, nespečnosti, razdražljivosti, splošne oslabelosti — in če ste pametni, boste zaužili zanesljivo zdravilo in ne boste čakali, da vaše stanje postane resno. Najzanesljivejše zdravilo je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki čisti želodec in drob, pospešuje prebavo, povrača slast in poživlja ves telesni ustroj. V lekarnah, cena \$1.10. — Za prehlade in kašlje, ki zdaj nastopajo, uživajte Triner's Cough Sedative, 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Za revmatizem in nevralgijo ni enakega Triner's Linimentu, 35 in 65c v lekarnah, po pošti 45 in 75c. — Joseph Triner Company, 1333—1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. — Adv.

DR. A. MATIJACA

SLOVENSKI ELEKTROPATJI
ZDRAVNIK

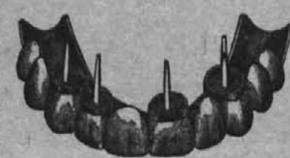
je otvoril svoj nov veliki urad v drugem nadstropji sobe 103-104 Loughran Bldg
403 CASS ST. (vokal Chicago St.), JOLIET, ILL.

in dobil nove elektro-zdravilne aparate, da je njegov urad eden najmodernejših in najpopolnejših elektro-zdravilnih uradov v državi Illinois. Istotako ima veliki X-RAY STROJ s katerim lahko pogleda notranje dele telesa.

Dr. Matijaca leči kronične (zastarele) in vse druge boleznij mož, žen in otrok brez vsakršnega trpljenja ali operacije. — Ker mu je mogoče telo popolnoma pregledati in z najnovejšimi sredstvi isto zdraviti, mu je mogoče priti v zavedi do najboljših uspehov tudi v onih slučajih, kjer so drugi zdravnik obupali. — Posvetovanja zastoj.

Pojasnila in preiskovanja: Vsak dan od 10. do 12.; od 2. do 4., in od 7. do 8. ure zvečer. Ob nedeljah le v jutro od 10. do 12. ure. — Telefon: 5310.

Večina zobozdravnikov zahteva previsoke svote za popravo zob, toda naše geslo je: Bolje zobovje za manje stroške. Zobe vam pregledamo zastoj.

22 Karat zlato krona in ridgework vsak zob \$5.00

Plates najboljšje vrste iz gumiya in kovine \$5.00 in višje

Zobe izderemo brez bolečin z "Vitalized Air". Ženska strežnica vedno prisotna. Vse delo jamčeno.

BURROWS ZOBOZDRAVNIK D'Arcy Bldg. 2 nadstropje Vogel Chicago in VanBuren ceste. Joliet, Ill. Odprto vsaki dan zvečer in ob nedeljah do poldne.

STRANI OBSEGA 430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

priljubljen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vskanjanji razgovor, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja. Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri: V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

LJUDJE.

Dramatična slika v štirih dejanjih. Sp. Jož. Plot.

(Dalje.)

TRETJE DEJANJE.

(Pozorišče kot prej. Slavko leži pol naslonjen na zof, glavo podprto na blazino. Lina, ukvarjajoč se z ročnim delom, sedi na prednjem koncu mize, stol obrnjen proti zofi. Na mizi šivanje, pletivo itd.)

Lina (se ozre od svojega dela). Tako ti si zmirom. Se slabše počutiš, kar si doma!

Slavko. Lina!

Lina. Glej, kar nič ne govoriš in vendar veš, da te ljubim.

Slavko. Tako nedolžno, odkrito govoriš. Pa se bojim, da boš še ti žalostna, ako bi ti jaz pravil, kaj imam na srcu. Lina, res čutiš z mano?

Lina. To ni prav, da tako vprašuješ. Veš, da te ljubim.

Slavko (se lahko nasmehne). V tretje te ne bom vprašal. Kadar je nam ljudem hudo pri srcu, govoro sem kakor v svetem pismu. — Zdaj sem se spomnil, kako sva včasih prebirala sveto pismo.

Lina. Res, lepo je bilo. Kadar ni bilo doma nikogar drugega, sva pozaprila okna —

Slavko. Zakaj sva to storila?

Lina. Zakaj? Mislim, da ni bilo krivde v naju. Bala sva se za talizman samotnih misli. Sedla sva v najmanjši kot in sva brala. Kar si ti bral, sem tudi jaz.

Slavko. Potem sva se pogovarjala, še več, včasih čisto do mraka... Tako lepo se nama je zdelo, če sva bila sama.

Lina. Dokler nisva začela resnih, strogih očetovih korakov...

Slavko. Takrat sva vselej skočila nazaj k šolskim knjigam.

Lina. In sva ogledovala črke, kakor bi se učila brati, in sva pisala kakor pri lepomisluju.

Slavko. Oče je bil tako strog z nama. Še več, kako je bil hud, ko nam ju je našel, da sva sedela na zofi brez šolske knjige v roki?

Lina. Da, dva gospoda sta bila prišla z njim na obisk; midva jih pa nisva slišala, ker sva sanjala v pogovoru...

Slavko. Seveda, to je bilo glavno. In ker sva to čudoma opazila, se je stisnilo v mladi duši, potisnjeni v dolgočasno vsakdanost, iz katere sta hrepeneči ven, samo ven.

Lina. Potlej je rekla mama, naj očeta odpustanja prosiva. Sla sva lepo drug za drugim, nepoboljšljiva grešnika. Jaz sem šla naprej in sem prva prosila. Dobro še pomnim. "Papa, odpusti — sama rekla — da sva sedela na zofi." Sama ne vem, zakaj sem se zraven nasmehnila.

Slavko. In nisi dobila odveze. Jaz sem pretiho govoril. Potlej sva bila oba tepena in sva imela post.

Lina. Drugi dan sem se po par brezuspešnih poizkusih jaz dovolj resno držala in ti si dovolj glasno govoril.

Slavko. Papa nama je naredil dolgo pridigo, potem naju je slovesno poljubil.

Lina. Tako dolge brke je imel takrat; pomnim še, kako me je začemelo po licu...

Slavko. Pri večerji smo imeli spet dolgo, dolgo pridigo. Papa je bil hud, ker je mama molčala. Zato je potlej mamu ponovila vsebino vsakega njegovega stavka.

Lina. Da, in v podkrepljenje je prikimala vsaki njegovi važni besedi. Par dni zatem smo se drug drugega bali... (Odloži ročno delo.) Mračni se že. Slavno, naj prižgem luč?

Slavko. Pusti še, v mraku se lepše počiva.

Lina. Si truden? Verjemi, tudi od žalosti si truden.

Slavko. Vendar je resnica, da je žalost jako potrebna za premišljevanje.

Lina. Ali pa, veš kaj? Hočeš, da zaigram na klavir?

Slavko. Da bova še bolj žalostna?

Lina. Ta žalost te bo pokrepčala. (Vstane in gre k klavirju. Zaigra lahno, mehko melodijo in jo spremlja s tihim, melanholičnim glasom.)

Mati je žalostna nocoj.

"Poslušaj me, sinko moj!

Ko te bo smrt objemala,

kaj boš mislil, sinko moj?"

"Puško bom stikal v trudno pest,

mislil bom, mati, na tvojo povest:

teško je najti miren kot,

kjer človek presodi življenja pot..."

(Melodija se porazgubi v kratko pavzo. Potem vstane Lina in gre s počasnim korakom proti zofi. Slavko se je popravil v svoji pozi, tako da sedi z desno roko na kolenih in gleda na blazino. Lina sede poleg njega in ga nalahno prime za roko.)

Lina (sočutno). Ali ne bi bilo boljše, da si prijatelja breme, ki je za

cnega morda pretežko, razdelita med seboj?

Slavko. Lina, zdaj te pa moram vendar v tretje vprašati: ali se zaveš, da me ljubiš?

Lina (žalostno). Resnično ne verujem, da še zdaj nisem mogla zaslužit, kako trpiš na tihem, v svoji duši?

Slavko (pohasi, s pogledom nanjo). In vendar si pisala moj nekrolog.

Lina (ki je medtem izpustila njegovo roko). Da.

Slavko. Si čutila notranjo potrebo, da mi ga napišeš?

Lina. Jaz nisem zapazila nobene potrebe. Oče je rekel, da je to sestriska dolžnost —

Slavko. — da mora biti to tvoja notranja potreba. Torej se je spet apeliralo na ljubezen, ki je seve prav lepo in vplivno čuvstvo za sugestijo... Ljubezen naj bi izpremenila svet v nebesa, a ljudje ga v imenu ljubezni tlačijo v peklo! In ti nisi imela nobenih pomislekov? Morda se ti je zdelo, da pišeš nekakšno občeznano novico, ki jo ljudje že vnaprej vedo in se ob njej naslajajo, ki pa jih ne vznemirja in ne ovira na izhopen poti poštenja.

Lina. Ah, Slavko! Zelela sem, da bi bil ti poleg mene in bi ti jaz narokovala besede, ki bi jih tvoja volja napisala, in zraven sem trepetala ob tej misli.

Slavko. Zame verjetno... In si se naslajala ob tem, kar si pisala, pod blagoslovom očetovim seveda. (Bolestno.) Da, morda nisi slutila bremena lazi na sebi, kakor čutim jaz zdaj njegovo pezo... Gotovo se je govorilo tudi o moralni dolžnosti, o kateri svet sofistov tako rad govori, ker tihotapec se rad senči pod prijetno senco mogočnih zaščitnikov. In ti si verjela besedam.

Lina. Da. Gorje! Zdaj spoznam svojo krivdó.

Slavko. In vendar si me ljubila.

Lina. Kakor otrok...

Slavko. Ne razmišljajva o temi! Morda to tudi ni zate najvažnejše. Pa veš, Lina, čemu so služile te laži?

Lina. Ko bi si bila v svesti zlega namena...

Slavko. Mislim namreč, če pogledaš v najbolj skrite globine svojih želja...

(Lina molči, pavza.)

Slavko. Si že dobila službo?

Lina. Čemu to zdaj vprašuješ?

Slavko. Važna vprašanja ostajajo brez vidnih odgovorov. V zadnjem času sta se z očetom potegovala za službo?

(Spet kratka pavza.)

Slavko. Dekle, in me resnično ljubiš?

Lina (se mu vrže okoli vratu). Slavko, o Slavko! Čutim moč... (Nenkrat prestrašena razklene roki. Skoro obupno.) Gorje, zdaj razumem... (Se vzravna.) A lahko prisežem, da nisem mislila na to...

Slavko (z odkritim, dolgim pogledom). Torej nisi... Potem te blagoslavljajam.

(Zasliši se zvonjenje, kmalu nato koraki v predsobi.)

Lina. Zdj prihaja. Temno je. Prinesem raje svetilko. (Odiče. Pri vratih se srečata z očetom. Lina se hitro umakne, komaj vidno pozdravi, oba gresta molče mimo, kakor tučca.)

Fanič nevoljno, trdo zapre vrata, stopi, ne da bi se ozrl na Slavka, proti oknu počasi, roke prekrižane, potem se vrne k vratom in odloži obleko.)

Fanič (še odlagaje pri obešalu, pikro). Sta premišljala z jeziki?

(Stopi proti oknu spet kakor prej, kjer obstane, napol obrnjen proti občinstvu. Ne da bi se ozrl, z razžaljenim, ogorčenim glasom.)

Moj sin mi narekuje, kaj nisem prav storil!

Slavko (mirno). Oče, si prepričan, da ni bilo zraven sence nepoštenja?

Fanič (kakor zgoraj). Zato, ker sem delal za svojo družino. Bog!

(Pri zadnjih besedah je vstopila spet Lina, našgano svetilko v roki. Luč postavi na mizo, kjer ogne svoje ročno delo na manjši del prostora. Potem gre proti prednjemu oknu, kjer ni Faniča, in si daje od časa do časa opravila pri zastorih. Gleda v temo skozi okno, približno v taki pozi kakor oče. Medtem po kratki pavzi.)

Slavko. Brez vsakega namena, brez skrite misli?

Fanič. Brez vsake sebičnosti. (Ganjen.) Samo da bi drugim dobro storil.

Slavko. Oče, kaj je sebičnost?

Fanič. Nepoštenost. In jaz sovraviž nepoštenost.

Slavko. Tako opredeljujemo povprečno poštenje in povprečno modrost. A če natančneje pogledamo tudi tisto, česar navadno ne gledamo, ker smo izgubili zavest dolžnosti, da bi

gledali, dasi je najpotrebnejše in najtežje... Poštenje je predvsem osebna zadeva. Ljudje so jo pa razkričali v svet za javni blagor, za podlago medsebojnega življenja. Seveda vsak se boji, da ga ogoljufa njegov častivredni bližnjik, ker vidi, kako grozno je razdejanje nepoštenosti v njegovem lastnem srcu. Obesili so besedo poštenja na zastavo in hodijo za njo v procesijah po blatu. Tako mehko, prijetno in hladno je v tem blatu, da si kratkovidneži domišljajo, da jim je Bog sam poplačal njihov veliki trud. In resnično, mnogo so se trudili! Zagrmeli so v trobento laži, ki jim je zapela sladko besedo: poštenje! In pod to mogočno parolo se čutilo varne. V resnici pa je vse to poštenje le končna posledica osebnega nepoštenja. Jaz namreč mislim, da si je tukaj treba zavezati oči za vse drugo, za vse ljudi, za vse svoje zunanje življenje in si pogledati v srce... A zdi se mi, da je človekovo srce postalo labrint z vse mogočimi poti, ki imajo samo izhod in je ni poti nazvnoter. Ključne do teh labrintov so izgubili, večina jih je potaknila na pozabljena mesta, da ni treba razmišljati kaj je skrito v tistih čudovitih globinah... Sodi odkritosrčno: res misliš, da so dotični nameni bili dobri, brez krivde?

Fanič (gre od okna). Poslušaj, sin! (Sede k mizi na stol, kjer je preje sedela Lina. Levico položeno na mizo, desnico na prsih, gleda preko luči v temo. V precej strastnem tonu.) Poslušaj očeta, ki je osivel v delu in skrbeh. Jaz sem star. Za koga delam? Zase? Mene čaka grob... (Ganjen.) Je to sebičnost, če sem delal za svojo hčer, za bližnjika? In vem, kaj mi vrača... Kljub temu sem rad delal, ker me je vodila ljubezen do otrok.

Slavko. Samo ljubezen?

Fanič. Da.

Slavko. Oče! (Kratka pavza.) Vsaka želja in vsako dejanje, ki brezobzirno teži za svojo slastjo, je sebičnost. In ti moraš vendar vedeti, kaj si hotel...

Fanič. Moj namen je bil lep.

Slavko. Predvsem moraš uvideti, da nimam namena te žaliti. Niti izdaleka ne. Želim le, da priznaš. Hočem, da prepoznaš resnico, ki je potrebna za naše življenje. To odkritje je v srečo cele družine, v moj in vaš blagor. Zdjaj naj tvoje povem jaz... Ugled, čast rodbine je bil tvoj najskrivnejši in najschebnejši namen. In ta težnja je bila krivična.

Fanič (osupnjen). Torej ni dovoljeno delati za ugled svoje družine!

Slavko. Da, za pošteno ime. A tukaj je bila umazanost, kupčija.

Lina (ki se je med govorom večkrat obrnila, kakor bi hotela poseči vmes, a je vselej vztrepetala pred neizrečeno besedo, se končno odloči.) Podla kupčija, kjer se je prodajalo življenje bratovo za sestrično službo!

Slavko. Da, ta slavošpev o junaki smrti bratovi. Ha, junastvo, porojeno iz obupa! Sicer pa, saj diči srebrna svetinja moje prsi...

Fanič. Nezaslišano!

Slavko. To si moral vedeti, ker sem ti bil pisal pismo takoj po odhodu v vojaké.

Lina. Tako?!

Fanič. Grozno! Grozno!

Slavko. Razumem, da se čudiš, ker se vsi ljudje čudijo ob takih prilikah in ne brez vzroka. Naravni pogled je preveč dolgoviden, zato so si nabavili očali proti tej vrojni boleznini in si jih veselo pritrtili pred svojimi naravnimi, premalo kratkovidnimi očmi. Skozi te naočnike se jako prijetno gleda, ker se dobi steklo tudi v različnih barvah, kakor komu prija. Vsem zelo škoduje solnčna luč, zato ljubijo predvsem motne, temne barve. Seveda v prvih časih so vsi jako nestrpni in nezadovoljni ter preizkušajo obilico barv in stekel za primerno poslabšanje svoje dalekovidnosti. Ko pa pridejo do dovolj kratkovidnih naočnikov in do prave barve, triumfirajo v glasni sodbi po svetu, da si more človek, ki ljubi resnico in umetnost in se hoče tudi potruditi zanje, pridobiti zelo izvrsten in zdravju zelo koristen pogled: ker človek se mora priboriti do popolne natančnosti, a od rojstva nam dane oči letajo po vesoljnem svetu in nočejo videti tako nujnih malenkosti... Mnogi potem v svoji dobrohotnosti pišejo silno učne in sladke recepte za take prepotrebne naočnike, svojih seveda navadno nihče ne posoja. Zakaj očali se ne posojajo in utegnili bi se potem tudi kaj žalega zgoditi... Če jih pa kdo komu posodi, se zgodi večsah, da dotični, ki so mu bile posojene, drugače vidi. In to je jako sitno ter nerodno, celo nevarno... Skoro vsak nosi naočnike toliko časa na nosu, da jim zgine podlaga; zakaj to je čisto naravna posledica, da se rja in gnolba slabe robe zaje tudi v človeško meso... Takrat padejo naočniki izpred vlažnih oči, ki vse prestrašene rde in buljijo v zgočo svetlobe. To je najbrž najhujše. Nekateri ne nosijo potem več naočnikov, drugi se pa privadijo tudi tem usodnim slučajem, kakor se imenujejo, in si kupijo ob vsakokratni nezgodi umetne nosove. Zgodi se pa tudi, da kak neveren Tomaž ali celo očiten grešnik s silo vzame ob ugodni priloznosti te čudovite očali od oči. Tisto je tudi neskončno hudo... Ljudje obnega blagra in javnega pošte-

nja se ob takih tolovajskih napadih zgražajo nad tatovi in roparji. Često se zgodi ob takih prilikah, da tudi njim v njihovi sveti jezi odpadejo gnili nosovi...

Fanič. Ne razumem, kaj torej pravzaprav hočeš...

Slavko. Upravljeno lahko veruješ, da razumem in moreš razumeti. Povedal sem to povest, ki bi jo marsikateri rad poslušal kot lepo, prijetno pravljico iz devete dežele, kjer se ljudje tako prostodušno zabavajo in skrbje za udobno prebavo, preden miro-ljubno zadremljejo v pravično spanje; a žalbog je vseskozi zelo žalostna in resnična. Povedal sem ti jo, da se ne boš tudi ti čudil, kakor se čudijo ljudje, ki se pred njihovimi očmi odpro pobeljeni grobovi, odkrije gnusoba laži in razdejanja, a je v teh svetih trenutkih njih edini namen ogorčenost... Ali to je v povečanje naše volje, da spoznamo in se nehamo čuditi.

Fanič. Se vedno ne razumem...

Slavko (tihu, resno). Oče, potem ne maraš...

Fanič (nekoliko zadržano, s komaj prikrito jezo). Kaj hočeš?

Slavko (glasno, s pogledom nanj). Otresti se laži!

Lina. In jaz ne maram daru, ki je bil kupljen z bratovo krvjo!

Fanič. Nečuvno!

Lina. Ker drugače bi umrla sramu in krivde...

Slavko. In jaz si ne bi upal pogledati v obraz ne resnično poštememu ne krivičnemu človeku, ker bi me vsak lahko zavrnil s kruto, a pravično sodbo. Potlej sem uničen stavec, ker bi se mi ne godilo drugače kot delavcu, ki so mu bili odsekali obe roki in je z zdravimi nogami moral zaničevan hoditi po bogatem polju...

Fanič. Fej! In ti si upaš govoriti o nesebičnosti? Sama nadutost...

Slavko. Oče, resne besede prosim!

Fanič (pikro). Ko ne bi vedel, da ne moreš govoriti resno...

Slavko. Oče, kam uhašaš? Prosim, jaz mislim jako resno. Toda to zdaj pomisli: kdor nima veselja do življenja, nima pravice do njega. Ali od Boga je bila dana človeku ta pravica kot dolžnost... In kako čem živeti, če pritiska laž ko kamen na prsi, na ramena?... Kako čem uživati, če je kruh grenak od laži? — Ni bilo nespametno, naslajati se ob taki časti? Krivična, grda in podla je bila tista težnja.

Fanič (vstane). In podel sebičnosti je bil tisti, ki se je žrtvoval neumornemu delu! Ha, to mi vrača moja družina!

Slavko. Ne zameri! Spomnil sem se tistega velikega nevernika, ki se je naučil cele folijante lepih, močnih besed, da bi se zavaroval pred strahovi vernikov. Opolnoči —

Fanič. Ne-muču me s svojimi neumnostmi!

Slavko. Poslušaj, ni bajka... Šel je opolnoči čez pokopalnice in ob odprtem grobu, ko ni bilo ljudi poleg, se je ustrašil, če je res nevernik. — Si že slišal to povest? In takih nevernikov je obilo na svetu...

Fanič. Fej, fej!

Slavko. Nad kom se zgražaš?

Fanič. Dovolj neumnosti! Kakor bedak...

Slavko. Samo to še poslušaj! Oče, prosim te. Tak nevernik...

Fanič (razsrjen). Dovolj! Proč s takim sinom! Fej te bodi!

Slavko (navidez mirno, a še bolj resno). Tudi ti si tak nevernik! (S povzdignjenim glasom.) In če ne maraš resnice, si jako podel nevernik.)

Fanič (izbruhne, udari ob mizo). In ta pošteni nevernik te proklinja! — Lina. Bog!

Slavko. Oče, ne kolni v teh velikih trenutkih!

Fanič (vzdigne roki). Sin, v teh velikih trenutkih te oče proklinja! Proklet!

(Plane proti vratom. Lina hoče za njim, Slavko ji da znamenje z roko.)

Slavko. Pusti, Lina! Lažje bom nosil prokletstvo ko laž nad svojim življenjem!

(Konec prih.)

POMLADNE IN LETNE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejših klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odstotno vredno znamke ali pa register tikete izsmetli na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovenska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1001 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Oči pregledamo
Naočnike priredimo

Smith & McGuire
JEWELERS AND OPTICIANS
320 Van Buren St, Joliet
D'ARCY BUILDING

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobiti vsako reč 20 odstotno cenoje kot kerkoli druge. Prodajem samo jamčeno blago. Popravljam vse vrste ameriške in starokrajске ure in zlatnino za vsako delo jamčim.

SLOVENCI in HRVATI po celi Ameriki.

Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem ceno. Vsaka reč vas košta 20 odstotno cenoje, kot bi plačali drugje.

JOS. SPOLARICH

901 N. Hickory St. JOLIET, ILL.

Homewood Coal
Yard
M MIKAN, MANAGER
Trd in Mehak Premog
ter drva in kurivo
1624 Nicholson St., Joliet, Ill.
PHONE 1797W

Andrej Stirn
SLOVENSKI ČREVLJAR.
Popravljamo moške, ženske in otroške ČEVLJE.
1011 N. Chicago Str., Joliet, Illinois.

Frank Bambich
TRGOVEC Z ZLATNINO
1107 1/2 N. Hickory St., Joliet.

HANSEN & PETERSEN CO.
503 CASS STREET, JOLIET, ILLS.

BARVAMO
ZUNAJ IN ZNOTRAJ
Stenski papir po 10c roll in več.
Barva za hiše po \$1.95 galon in več.
Vse barve.
Barva za Ford \$1.25.
Najboljše ščetke.

JOHN MARTIN, SODNIK
(Justice of the Peace)
Kadar imate kaj posla na sodišču ali vložite tožbo zoper koga, ali hočete iztirjati dolg, oglasite se pri meni, ker z mano lahko govorite v materinem jeziku.
Uradne ure: jutro od 8.—12. Popoldne od 1:30—5. Zvečer po dogovoru.
Urad imamo na:
321 JEFFERSON STREET,
(nasproti Court House), Joliet, Ills.

Valentin Fajnik, Jr.
Billiard Parlor
Tržim fine smodke in vse vrste duhan.
DOBRODOŠLI!
120 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL.
Kdor je žejen ali lačen se lahko pri meni okrepča.

The Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS.
Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek \$300,000.00.
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les
Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.
Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in single vsake vrste.
Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.
Predno kupiš LUMBER, oglašite se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi se bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

Amerikanski Slovenec
Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkomp. l. 1899. v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois. Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.
Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the **SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.** Incorporated 1899. Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

- 5. maja Nedelja Pij V., papež.
- 6. " Ponedeljek Janez Ev.
- 7. " Torek Stanislav, škof.
- 8. " Sreda Zjav. Mich.
- 9. " Četrtek Kristusov vneb.
- 10. " Petek Izidor, spoznav.
- 11. " Sobota Mamert, škof.

PETA NEDELJA PO VELIKINOČI

Na več mestih beremo v svetem pismu, naj molimo. Sveto pismo nas tudi zagotavljuje, da bodo naše prošnje uslišane. O taki obljubi beremo tudi danes v svetem evangeliju: "Če boste Očeta kaj prosili v Mojem imenu, vam bo dal." Kljub temu ostane toliko naših molitev neuslišanih. Zakaj? Ali naš Zveličar ne izpolni svoje obljube? Bog je vselej zvest v Svojih obljubah; napaka mora biti toraj na naši strani. Premišljajmo danes, kaj je napačnega v naših molitvah. Večkrat nismo uslišani, ker ne molimo prav. Nekdo je nekoč prinesel nekemu kralju svojo prošnjo na tak način, da ni bila samo njegova prošnja zavržena, ampak je bil se kaznovan. Prošnja je bila namreč spisana na slab, umazan in raztrgan papir, jezic je bil robat in nerazumen, stvari za katere je prosil, malenkostne. Tudi naše prošnje do Boga so večkrat take.

Pisal je na slab in umazan papir. Naše molitve prihajajo večkrat iz umazanega srca, katero je vdano grehu. Ali se smemo čuditi, da nismo uslišani? Ali ne beremo v svetem pismu, da Bog ne usliši grešnikov? Dokler imamo greh v srcu in ga ne maramo zapustiti, gotovo molimo zastoj in naše prošnje ne morejo biti uslišane. Nobena molitev ne prodere do neba, če ne prihaja iz čistega, ali vsaj skesanega srca. Kdor tako moli je uslišan, ker lahko dvigne svoje srce k Bogu in se z Njim pogovarja, med tem, ko je grešnikovo srce navezano na greh. Dokler se ne opravi grešnih splov, se ne more dvigniti k Bogu; tak človek ne razume besed: "Kvišku srca."

Naše prošnje niso uslišane, ker ne prosimo pravih reči velikega in neskončno svetega Boga, ampak malih, večkrat škodljivih reči. Naš dragi Zveličar nas je učil moliti, ko je rekel: "Iščite najprej Božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo privrženo. V očenašu" nam je pokazal po katerem redu naj predložimo svoje prošnje Bogu. Ta molitev vsebuje samo dve prošnji, katere se le deloma tiče svetih stvari. Ko prosimo za vsakdanji kruh, smemo tudi misliti na hrano, katero rabimo, da se preživimo na zemlji; to je pa četrta in ne prva prošnja. Ko prosimo v sedmi prošnji, naj nas reši hudega, mislimo

na časne nezgode, da jih Bog odvrne od nas, če je tako Njegova volja in če je to dobro za naše duše, to pa je zopet zadnja in ne prva prošnja. Mi pa dostikrat zaobrnemo red in postavimo na prvo mesto, kar bi moralo biti zadnje in na zadnje mesto, kar bi moralo biti na prvem. Če je človek poln svetega duha, je tudi njegova molitev posvetna. Je že prav moliti za stvari, katere so v zvezi z našim bivanjem na zemlji; kajti svetne in duševne dobrote prihajajo od Boga; ni pa prav bolj misliti na duševne stvari, kakor duhovne. Človek v svoji nespetosti večkrat prosi Boga za stvari, katere bi škodile njegovi duši, če bi bila njegova molitev uslišana. Kristjanova prva dolžnost bi morala biti, da bi ohranil svojo dušo neomadeževano. Kaj pomaga človeku, če cel svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi. Bog nam kaže Svoje usmiljenje večkrat s tem, da nam ne da tega, za kar ga prosimo. Kadar tako stori, bi se Mu mogli zahvaliti, ne pa godrnjati. Bog zna bolje, kaj je dobro za nas, kakor mi.

Drugi vzrok, da naše prošnje niso uslišane, je ta, da niso razumljive, to se pravi, da nimajo pomena, ker jih govorjamo tja v en dan, brez misli. Človek velikokrat izgovarja z ustnicami krasne molitve, njegove misli pa so daleč stran. Kako naj nas Bog usliši, če sami ne vemo, za kaj ga prosimo. Kadar koli hočemo moliti, storimo to, kar nam veleva sveto pismo in pripravimo se, ne, kakor bi skušali Boga. Odložimo svetne težave in skrbi, se bolj pa prazne misli in domišljijo, kadar vstopimo v hišo Božjo. Spomnimo se, da smo v Njegovi pričujočnosti; varujmo svoja čutila, da nas ne napravijo raztrešene in molimo s celim srcem. Če tako molimo zbrano, postavimo Boga in Njegovo voljo pred vse drugo, če molimo s čistim ali vsaj skesanim srcem, če prosimo za stvari, ki so dobre za dušo, ne samo za telo, se nam ni treba bati; Bog bo uslišal naše prošnje in nam dal svoj blagoslov.

REV. J. PLAZNIK.

VNEBOHOD KRISTUSOV.
(Dne 9. majnika.)

Štirideset dni je preteklo, odkar je Zveličar stopil izza velikega nagrobnega kamena, odkar je stopil v jasno pomladansko jutro, da pozdravi Svoje prijatelje. Štirideset dni miru in učenja je preteklo. Njegove besede so se vžgale v duše Njegovih poslušalcev z ognjem Njegovega poveljanege stanu.

Bilo je na Oljski gori, ko je Jezus govoril zadnjikrat svojim apostolom besede plamteče ljubezni. Tedaj je tudi zadnjič gledal v oči Svoje predrage matere, dvignil je Svoje prebodene roke, da blagoslovi one, ki so mu bili dragi in zvesti; Njegov obraz je dobival nebeski sijaj in počasi se je dvigal, dokler ni izginil izpred zasoljenih oči onih, ki so stali na griču. Kaj čuda, da so bile njihove stopinje proti domu težke! Kaj jim je bila zemlja sedaj, ko je Jezus odšel?

"Ne bom vas pustil zapuščene," jim je v tolažbo obljubil. Svojo obljubo je tudi zvesto držal. Četudi je šel v nebo tisti dan, četudi ga ne bo videlo več nobeno vmljivo oko, vendar se še mudi pri nas, na hribu oltarja, v Svojem stanovanju v tabernakelnu.

Skrivnost vnebohoda naš spodbuja k večji popolnosti. "Višje, še višje," nam kliče Zveličar, ko se dviga proti nebu. "Ne vstavljajte se tam, kjer vas materialne stvari vlečejo k tlom; višje!" Ker nas teža narave tlačí k tlom, se ne moremo dvigniti brez Božje pomoči. Predno je Jezus šel v nebo, zapustil nam je ta čudoviti kruh, kateri nas vleče proti nebu, pomaga nam premagovati smrtno težo, ki nas tišči k tlom. Če se bomo posluževali večkrat tega kruha, bomo napredovali — dosegli bomo stopinjo popolnosti, katere se zahteva od nas. Ta napredok pomenja življenje Božje v nas; popolnost je polnost tega življenja v nas. Kako bomo to polnost dosegli? S pogostim svetim obhajilom.

Dnevno sveto obhajilo ni ničesar novega v sveti cerkvi. Bila je to dobra stara navada prvih kristjanov, ko so se vadili v evangeljskih popolnostih. Sv. Ciprijan pravi: "Vsak dan prejemamo sveto obhajilo kot hrano za zveličanje." Cerkev govori po tridentinskem cerkvenem zboru tako: Zbor želi, da gredo verniki k sveti maši in prejmejo sv. obhajilo ne samo duhovno, ampak tudi zakramentalno. Sveta evharistija pa tudi samo zahteva, da se večkrat prejema sv. obhajilo. Jezusovo veselje je prebivati s človeškimi otroci. Naše veselje bi moralo biti, da bi se te neje združili z Jezusom. Sv. Evharistija je daritev. Daritev pa je popolna, kadar se povzije. Evharistija je hrana, za katero nas je Zveličar učil moliti v očenašu. "Če je hrana, kako je to," vpraša sv. Avguštin, "da jo prejemamo samo enkrat na leto?"

Zelja po popolnosti in pogostem svetem obhajilu spadate skupaj čisto naravno. Kdor želi biti popoln, hrepeni po svetem obhajilu; kdor hodi večkrat k svetem obhajilu, želi biti popoln.

So katoličani, katerim ni mar pogosto sveto obhajilo in se zadovolje po leg velikonočne dolžnosti še s kakim svetim obhajilom na velike praznike.

Taki kristjani naj bi nekoliko pomislili in odgovorili na nekaj vprašanj, katere jim morda stavi vest. Ali jih res zavest, da so nevredni, in spoštovanje do presvetega zakramenta zadržuje? Ne; njihova srca so podobna betlehemskim gostilnam, katere so tako prenapolnjena, da ni v njih več prostora za Boga. Prostor je za veselice, dvomljive prijatelje nepotrebne zabave; kadar pa potrka Marijin otrok, ni več prostora.

Drugi pravi: "Saj bi že šel večkrat k svetem obhajilu, pa sem vedno tak, kakoršen sem bil." Zakaj pa? K svetemu obhajilu se gre zato, da bi bil človek boljši. Če imaš resno voljo, Jezus ti bo pomagal kvišku.

Bodimo odkriti in poskusimo vsaj dvigniti se kvišku. Slišali bomo glas Zveličarjev: "Višje, moj otrok, visoko do nebes, kjer si mi dobro došel in kjer te bom prepričal, da tvoj trud ni bil zastoj. Hočem te videti na vrhuncu, blizu mojemu srcu. Stopi višje!"

REV. J. PLAZNIK.

TUDI DEL VZGOJE.
Priobčuje Rev. J. Plaznik.

(Konec.)

PETNAJSTO POGLAVJE.
Nekaj besedi v slovo.

Dragi bralce, dolgo časa sva se skupno pogovarjala, zato bo morda slovo nekoliko težje. Ob slovu te še enkrat prosim, kadar vidiš v mladini le iskrico veselja za Boga posvečeni stan, ne vgasni jo, ampak razpihaj v mogočen plamen. Če najdeš v srcu mladine le iskro nebeskega ognja, razširi jo v mogočen ogenj Božje ljubezni.

V Marijinem mesecu smo. Koliko dobrega lahko storiš, četudi morda ni maš svojih otrok. Kaj na svetu more biti ljubešče nežnemu srcu skupne matere, kakor če razširjamo čiščenje in nauk njenega sina. Veliko število oznanjevalcev Njegovega evangelija lahko pridobiš s svojo molitvijo. Ali ne bi hotel Bogu darovati svete, maše, pri katerih si pričujoč in sveta obhajila, v ta namen, da bi Bog poslal delavce v svoj vinograd. Kedar sam ali sama ne moreš iti k sveti maši ob delavnikih in pogosto k svetemu obhajilu, lahko pošlješ svoje otroke v ta namen. Moli za mladino. To bo Bogu najprijetnejši dar. Izročuj tvoj Materi Božji, da jo ona varuje čisto. Če mladina zgubi čistost, jo more samo Bog na čudežen način oteči. Če ljubiš Marijo, ne moreš ji odreči te usluge. Stori kaj za njo v tem mesecu in izročaj jo presvetemu srcu v prihodnjem. Na ta način vršiš pravo apostolsko delo.

Komur so otroci izročeni v varstvo, mislim na starše, morajo gledati, da ohranijo njihove duše proste najmanjšega zla. Najmanjši greh omadežuje dušo bolj, kakor si moremo misliti. Čistost je najlepša mladinska čednost, katere pa lahko zgubi svoj sijaj, kakor dragoceni kamen. Treba je varovati oči in sluh in vse druge čute. Zato je treba paziti, kaj se dela in govori doma, varovati mladino družine v najzgodnejši mladosti. Matere se rade zgovarjajo: ne morem. Moreš, če hočeš in to je tvoja dolžnost. Prava, materinska ljubezen, skrb in trdna volja, premagajo vse. Sveten duh veje okrog nas. Nevede človek vdihava duh svojih tovarišev, duh, ki veje iz tiska in vleče ga duh brezbrčnosti. Varuj se ljubezni do mode in branje stvari, katere so nepravilne in nekristne. Glej, da se posebno takozvani "nickel-shovs" ne prave pohujševalnice. Kdor se jih ogiblje, bo kmalu videl, da je na dobicku in da bolj dopada Bogu.

V tej dobi mehkuznosti se človek le prerad vda vsemu, kar si želi. Pravi kristjan pa se mora znati ustavljati pokvarjeni naravi. Samozatajevanje bi moralo biti naše geslo. Vsi moramo delati pokoro na ta ali oni način; najboljša pokora je seveda to, da natančno izpolnjujemo svoje dolžnosti. Mladina bo naša največja obramba zoper skušnjave v tem, da vsak dan naredi svoje nalogo in se nauči, kar je bilo naložena v šoli. Mal dečko je bil zelo moder, ker je vsako jutro zgodaj vstal, češ, da se hoče privaditi "misijskega" življenja, po katerem je hrepenel.

Dečki se najbolje pripravijo za prihodnost s tem, da strežejo pri oltarju. Kakor se pa lahko zlorabi vsako dobro stvar, da se deček tudi ravno kot strežnik lahko navadi lenobe, nereda in trmoglavosti s tem, da pride streči samo tedaj, kadar se mu zljubi, gotovo pa ne ob sobotah. Kdor žrtvuje nekoliko svojega spanja, premaga lenobo, da streže duhovniku pri oltarju, opravlja službo onega, kateri se pripravljata na duhovski stan. Pobožen strežnik je deležen za mašnikom največ sadu svete maše, več, kakor drugi pričujoči verniki. Marsikateri deček je začutil svoj poklic, ko je stopal po svetišču v družbi nevidnih angeljev, ki molijo Zveličarja.

Mladina naj tudi goji pobožnost do matere Odrešenikove. Marija sočustvuje z nami, kakor more sočustvovati le mati, v vseh težavah in nadlogah. Dobro ve, s kom se moramo boriti, vidi naše slabosti, moč naših skušnjav. Vedno je pripravljena nas ogrniti z njenim mogočnim plaščem, če jo le prosimo. Ne bi smel preteči dan, da

bi se ne priporočili njenemu materinskemu srcu, ker se bolj briga za nas, kakor mi sami. Marija je naša moč, ker vse, kar prejmemo, pride k nam po njenih rokah. Marija bo izvolila svojim zvestim služabnikom stan, kateri je za nje najboljši.

Čudno, pa vendar resnično je, da hoče človek sam od pomoči svojim težavam brez molitve. Kadar pride kdo v stisko, si beli glavo po ele dneve, ne da bi prosil Očeta luči, da bi ga razsvetlil. Mladina, katere se mora odločiti za bodočnost, dela to navadno brez pomoči iz nebes. Morda se posvetujejo s človeškimi svetovalci, pozabijo pa prositi za svet Boga, najboljšega svetovalca. Kdo lahko vidi, kaj nas čaka za zagrinjalom prihodnosti in kaj je gotovo najboljšje za nas?

Kadar koli se hočemo odločiti za kaj važnega, rabimo luči in moči; luči, da vidimo pot dolžnosti, moči, da lahko hodimo po njej. Zaradi našega otemnelega razuma vidimo le slabo in večkrat ne razločujemo dobrega od slabega. Potrebujemo svetle luči resnice, da razsvetli temo našega razuma. Še celo tedaj, kadar jasno vidimo resnico, smo preveč brezbržni, da bi se je oklenili. Poguma rabimo, kateri prihaja od zgoraj.

Dobro otrok bi moral vsak dan izročevati prihodnost nebeskemu Očetu. Vsakdo ima svoje zmožnosti, eno ali več, ne more jih pa rabiti prav, če Dajalec ne blagoslovi njegovega truda. Prošiti moramo za to, da bi vedno izpolnjevali voljo Božjo, naj se zahteva od nas, karkoli hoče.

Nobena prošnja ali pobožnost pa ne more biti bolj plivna, kakor pogosto prejemanje najsvetejšega zakramenta. Sveti oče, papež Pij X. je izrazil željo, naj bi se hranili dečki in deklice celega sveta od najnežnejše mladosti s kruhom življenja, da tako zrastejo močni v čednostih. Eno samo sveto obhajilo prav prejeti je zadostno, da zbudi v človeški duši željo, da bi se najtesneje združila s Kristusom, da bi darovala samo sebe na oltarju Božje ljubezni.

V svetem obhajilu Kristus ljubkuje dušo, ji odkrije najslajše skrivnosti, jo navdahne s plamenom Svojega srca, jo vname v ljubezni do bližnjega. Kdor pogosto pristopa k svetemu obhajilu, gotovo pozna Božjo voljo in jo tudi izpolnjuje.

Ob sklepu naj izdam tudi skrito upanje, da bo morda Bog blagoslovil te vrstice in pripomogel, da se bo kaka duša dvignila do deviškega sijaja in se pridružila nekoč stoštrinštridesetim tisočim, katere je videl sveti Janez v skrivnem razodetju, kateri slede Jag-njeto, kamorkoli gre in pojejo pesem, katere ne more nihče drugi peti, ker so deviški.

RESOLUCIJE SLOVENSKE NARODNE ZVEZE.

Slovenska Narodna Zveza je na svoji prvi konvenciji v Clevelandu, O., v dneh 14, 15, in 16 aprila 1918 sprejela sledeče resolucije:

Splošna resolucija.

Konvencija S. N. Z. smatra za svojo dolžnost, da v teh velikih časih, v katerih se odločuje usoda vesoljne demokracije, Jugoslanstva, kakor tudi ona njega slovenske veje, javno in pred celim svetom izjavlja, prepričana iz dna svoje duše:

da so Avstro-Ogrska in Habsburžani glavni krivci, ki so zakrivali, da so Slovenci propadali, izgubivši svojo neodvisnost v političnem suženstvu in socialni vedi. Po volji Habsburžanov je bila kolonizirana in germanizirana v prošlosti polovica staroslovenskega ozemlja, oni so hoteli streti slovenski narodni čut in so napovedali vojno Sabiji, da bi slovenske dežele postale pašalik prusovstva.

Tisočletni zločini Habsburžanov dajejo Slovincem pravico proklamirati, da ni več vezi udanosti in zvestobe med njimi in dinastičnim cesarstvom. Prosti hlapčevskih spon prošlosti je

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on April 30, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Važno vladno naznanilo.
Illinoiški odbor za Posojilo Svobode potrebuje vaše podpore.

Prejeli smo za objavo sledeče naznanilo:

Država Illinois je podpisala svojo minimalno (najmanjšo) kvoto \$52,800,000. To je samo milijnik, ki smo ga prehodili. Zakladniški tajnik je uradno prosil za 50 odstoten prepodpis ali presežno subskripcijo. Zatorej je novi cilj, ki je postavljen za našo državo, \$79,200,000, ali samo 7,000,000 več, nego je bilo podpisane za Drugo Posojilo. Gotovo se smemo na illinoiško ljudstvo zanesti, da izpolni to novo zahtevo, ki je očividno v zmožnosti njegovih pripomočkov. Kritični položaj na zapadni fronti in dejstvo, da je na stotisoče naših fantov sedaj "nekje na Francoskem" (somewhere in France), bodi vsa dodatna izpodbuda, ki je potrebna. Pozivamo vse državljane illinoiške, ki niso kupili bonдов, da gredo v svoje banke ali k svojim krajevnim odborom ter jih v duhu vzvišenega patriotizma in ljubezni do dežele podpisajo takoj. Prosimo tiste, ki so kupili bonдов, da jih podpisajo dodatno do polne mere svoje sposobnosti.

Samo dvovrstni ljuje bodo koncem te vojne — tisti, ki jih je sram samih sebe, in tisti, ki jih ni sram. Vsak dr-

javljani illinoiški naj napravi rekord, ki se bo lahko oziral naj s ponosom HEMAN GIFFORD, Federal Reserve Director of Sales for Illinois.

GUVERNER LOWDEN VAM PIŠE
Dragi sodržavljan:
Ali je komu sedaj mogoče dvomiti, da če ne posodimo svojega denarja naši vladi, nam ga nemško cesarstvo odvzame? Sedaj ni več vprašanje, koliko naj posodimo, nego koliko lahko posodimo. Mi smo najbogatejši narod na zemlji, ali našo pravico do vsakega dolarja našega bogastva izvajajo naši sovražniki. Bolje, mnogo bolje, da damo svoje bogastvo do zadnjega dolarja v obrambo naših pravic in svobod, kakor da ostane in postane plen nemške osvojitve.

V tem trenutku morebiti mnogi naši fantje žrtvujejo vse svoje in največji bitki svetovne zgodovine. Ali naj ne posodimo svojega denarja stvari, za katero oni umirajo?
Srčno Vam vdani
FRANK O. LOWDEN,
Governor of Illinois.

Member of Executive Committee of General Liberty Loan Committee, Seventh Federal Reserve District.

njihova bodočnost v državnem edinstvu s Hrvati in Srbi.

Smatrajo Avstro-Ogrsko za največjega izkoriščevalca in sovražnika Slovencev. Slovenstvo je uničeno, ako ostane to cesarstvo ohranjeno po sedanjemu vojni. ahtevarjo razbitje Avstrije kot predpogoj boljše bodočnosti Slovencev, kakor tudi kot edini predpogoj stalnega svetovnega miru ter demokratske lige narodov.

Vidijo v državnem edinstvu s Hrvati in Srbi edino rešitev svoje eksistence. Ako bi hoteli snovati svoje slovensko državo, bi postala ta žoga v rokah sodnehih velevlasti.

Zahtevajo, sledeci v tem jugoslovanskim državnim poslanecem in njihovim osnovnim mislim, izraženim v manifestu, predloženem po dr. Koroču na brest-litovski konferenci, kakor tudi jugoslovanskim socialistom v starem kraju ter načelom, izraženim v Krški deklaraciji, da se vsi Slovenci, Hrvati in Srbi združijo v eni narodni in strogo demokratski državi, kateri bo prava osnova samoodločevanje naroda samega.

Izjavljajo, da morajo veliko vprašanje bodoče državne ureditve Slovinci, Hrvati in Srbi rešiti v eni isti ustavodajni skupščini.

Smatrajo, za neobhodno potrebno, da se opozarja ameriška javnost na strašna, nepopisna grozodejstva, napravljena po volji Habsburžanov v Srbiji in v vseh drugih jugoslovanskih deželah. Srbi, Hrvati in Slovenci, vsi stanovi, vključivši katoliške duhovnike, so bili žrtve tega tiranskega nečloveškega režima.

Opozarjajo ameriško javnost, da je ves naš narod v starem kraju proti avstrijskim avtonomijam, da nima nikake vere v obljube Habsburžanov in da vidi svoje rešenje samo v popolni neodvisnosti.

Izjavljajo, da so ameriški Slovenci, pripravljeni žrtvovati svoje življenje in premoženje v svrhu, da Zedinjene države kot največji nosilec demokratskih idej premagajo Nemčijo, Avstrijo, ker je zmaga zedinjenih držav zmaga Slovenstva in Jugoslovanstva.

Izjavljajo, da hočejo vse žrtvovati, da se doseže največji cilj, katerega je naš narod v celi mukotrpni zgodovini, državna neodvisnost in svoboda v Jugoslaviji. Ponujajo vse svoje sile in vsa sredstva, ki so na razpolago, Jugoslovanskemu Odboru, polnomočno-

(Dalje prih.)

Ljubezen in bol.

Ljubezen in bol sta prava srčna dvojčka. Oba ga enako pretresata, oba ga enako razburjata, oba ga enako omamljata, kadar se ga lotita. In vendar kako različni sta si tudi oni! Prava ljubezen se namreč samo enkrat z vsa močjo srcu prikazuje, med tem ko se mu bol stokrat in stokrat približuje in to vselej huje, vselej obupneje. — P. Pajkova, Aforizmi o ljubezni.

PRVI IN EDINI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD
USTANOVljen 1. 1895.

ANTON NEMANICH IN SIN
1002 NORTH CHICAGO STREET
Garaža na 205-207 Ohio Street, Joliet, Illinois

Priporočamo slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu.
Na željo preskrbimo avtomobile za vse potrebe, zlasti za slučaje krstov, porok in pogrebov. Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevi.
Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago telephone 2575 ali N. W. 344. --- SVOJ K SVOJMU!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZMEDIJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

- Predsednik**.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELIICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

- JOSIP TEŽAK**, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

- STEFAN KUKAR**, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICI, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridruži-jo D. S. D. Osem članov(ice) zadostuje za ustanovitev društva. Sprej- majo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtn- nine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker neče imeti sitnosti radi nizkih assessmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obr- ne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 30. apr. — Društvo sv. Družine je imelo v nedeljo svojo me- sečno sejo in je dovolilo izplačati bol- sečno podporo sledečim sobratom:

- Franku Struna za 29 dni.....\$ 29.00
Josipu Zalokar za 16 dni..... 16.00
Michaelu Papež za 8 dni..... 8.00
Johnu F. Bluth za 8 dni..... 8.00

Skupaj.....\$ 61.00
Prejšnje bolne podpore.....\$3752.00

Dozdaj izplačano za bolno podporo.....\$3813.00

Nadzorni odbor je poročal o stanju blagajne društva tekom preteklih treh mesecev, kakor sledi:

Dohodki:

- Preostanek v blagajni društva
1. jan. 1918.....\$3,072.58
Prejemki januarja.....\$444.96
Prejemki februarja..... 394.10
Prejemki marca..... 441.43
Obresti posojila (note)..... 12.50
Narastle obresti od Liberty Bond..... 10.00
Narastle obresti od City Bonds..... 17.49
Razno..... 7.00 \$1,327.48

Preostanek in dohodki skupaj \$4,400.06

Izdatki:

- Izplačano januarja.....\$388.10
Izplačano februarja..... 360.46
Izplačano marca..... 431.46 \$1,180.02

Ostane v blagajni 31. marca.....\$3,220.04

Razdelitev društvenega premoženja.

- Bilanca v banki, kakor kaže blag. knjiga.....\$ 991.90
Nevrmen ček (349) se od- šteje..... 285.46

Cisti preostanek v banki.....\$ 706.44

Liberty Bond..... 500.00

Joliet Street Improvements Bonds..... 1421.97

Posojilo na noto..... 500.00

Narastle obresti od Joliet S. I. Bonds..... 81.63

Narastle obresti na Liberty Bond..... 10.00

Skupno premoženje društva 31. marca 1918.....\$3,220.04

Društvo sv. Družine je zdaj staro nekaj nad tri leta in ima že tako mo- čno blagajno. Denar je skoro ves o- brestonosno vložen. To bo veliko pri- pomoglo k še večjemu finančnemu uspehu.

Vsak izmed članov(ice) tega društva je lahko ponosen na svoje društvo, ki tako lepo deluje in napreduje. Seveda bi s članstvom še bolj napredovali, ako bi ne bilo vojne, pa vendar gremo po- časi naprej. Ze pred več meseci je postalo naše društvo največje v Jolietu tudi s številom udov, katerih broji 481.

In se vedno še kdo oglasi za pristop. Zdjaj je še čas pristopiti v to veliko društvo brez pristopnine. Kdor se že- li vpisati naj se zgasi pri meni. Pristo-

pite dokler ste zdravi, ker človek ne ve kdaj ga doleti bolezen in nezgoda. Bratski pozdrav!

Jos. Klepec, tajnik.

JUGOSLOVANSKI POKRET NA SLOVENSHEM.

(Dalje.)

(Slovenec, 4. II.) "Podpisane žene in dekleta iz vasi Breg, Druvolka, in Orehek pri Kranju se pridružujemo s celim srcem majski deklaraciji Jug. kluba. Na vse žrtve in vse veliko trpljenje v vojnem času pozabljamo v trdnem prepričanju, da nam bo izšlo solnce lepših dni v svobodi Jugosla- vije. Poslancem v Jug. klubu najtop- lejša zahvala in popolno zaupanje. Že- limo mir, kakoršnega predlaga sv. oče Benedikt XV., pravičen mir med na- rodni, ki naj prinese tudi slabjšim možnost svobodnega in srečnega raz- vijanja. Sledi 125 podpisov."

"Žene in dekleta iz Zgornje Save pri Kranju se prav dobro zavedamo, da se gre za svobodo našega naroda in da se morejo sedaj uresničiti besede našega pesnika: "Vremena Kranjcem bodo se zjasnila, jim milše zvezde, ka- kor zdaj sijale: "Želeč čim skorajšnji mir smo tudi mi za majsko deklaraci- jo z dušo in srcem. Imamo nekoliko kukavih izjem, toda me ostanemo zveste ter izražamo deželnemu gla- varju dr. Sušteršiču popolno nezaupni- co. Z največjim navdušenjem dajemo iz svoje majhne vasi 64 podpisov ne- ustrašljivih Slovencev Jug. klubu."

Isti list prinaša izjavo žen in deklet iz občine St. Rupert (edina občina, katere odbor se je izjavil za Sušteršiča). V tej izjavi se glasi: "Našim po- slancem kličemo: Složni v Jugoslov. klubu delujte neustrašeno za zedinje, samostojnost in neodvisnost in s tem za bodočnost našega naroda." Sledi 657 podpisov.

Za deklaracijo se je izrazil tudi ob- činski odbor iz Bočne na Štajerskem. Slovenec, 5. II. "Žene in dekleta iz občin Lukovica, Prevoje in Spodnje Koseze se pridružujemo majski dekla- raciji Jug. kluba in izražamo poslan- cem v tem klubu popolno zaupnico, prevzvišenemu gospodu knezoškofu pa pristrčno zahvalo za njegovo možko obnašanje; vse to v nadi, da bo tudi našemu narodu kmalo nopočilo solnce lepše bodočnosti. Zahtevamo nepo- sredni in pravični mir s pravico samo- odločevanja narodov. — Sledi 566 pod- pisov in 309.10 kron za Krekov spome- nik."

Slične izjave so podale po istem listu žene in dekleta iz naslednjih krajev: Ihan, 256 podpisov, Krka, 385 podp., Skrilje, 181 podp., Kamnje, 187 podp., Koravče, 694 podp. in skupina hegunk iz Goriškega, 44 podp., kakor tudi mo- žeje iz občine Moravče, 235 podp., in žene in možeje iz občine Smarje pri Kopru z več kot 800 podpisi.

Slovenec, 5. II. "Občinski odbor v Sempolju na Krasu se je na svoji seji dne 20. januarja soglasno izrekel za jugoslovansko deklaracijo. Jug. klubu izraža za njegov neustrašen nastop in delovanje največje zaupanje. Samo krepko naprej po začrtani poti do zma- ge! Iz dna srca želimo v najkrajšem času resnični mir, katerega bo prinesla našemu narodu samo zedinjena Jugos- lavija."

Po istem listu so se izrazili za jugo- slovansko deklaracijo še naslednji ob-

činski odbori: Pijava, Gorica, Bučka, St. Jurij pri Brosplju in aprovizacij- ska komisija v Marezigah v Istriji.

Slovenec, 6. II. "Slovenske občine Lipljenje se pridružujemo jugoslov. deklaraciji, veselo, da je konec poni- žne politike in malodušja. Iskreno že- limo, da posveča Jug. klub veliko paž- njo vsem pogajanjem o miru, da osta- ne neumoren in vstrajen v svojih za- htevah, kako bi se nam in našim otro- kom osnovala lepša bodočnost. Upa- mo, da ni nikogar več med nami, ki bi ustal, da zruši ali vsaj omaje naše za- upanje v našo moč. Trezne, brez iluzije ne težimo po sreči posameznih žen, temveč po srečni bodočnosti ce- lega naroda. — Sledi 162 podpisov."

Žene in dekleta iz Postojne in iz podobčin Stara Vas, Zalag, Hrašče, Mali Otok, Veliki Otok, Zagon, se ra- dostnim srcem pridružujemo majski deklaraciji, ker bo njeno uresničenje privedlo naš tlačeni narod do svobode in enakopravnosti in šele tedaj bo po- stal na svoji zemlji svoj gospod. Po- slancem v Jug. klubu izražamo svoje popolno zaupanje in jim kličemo: Slo- žno in neomahljivo naprej, iz daljave se že sveti kot nagrada za vse naše napore—Jugoslavija. — Sledi 889 pod- pisov."

"Majski deklaraciji se pridružujejo tudi zavedne žene in dekleta iz občine Bukovje. Živeli srčni boritelji za našo sveto jugoslovansko stvar. 200 podp." "Žene in dekleta iz vasi Babinci pri Ljutomeru se pridružujejo majski de- klaraciji z geslom: Svoboden mora biti naš narod, na svoji zemlji svoj gos- pod!" Sledi 136 podpisov.

"Žene in dekleta iz občine Košane iskreno pozdravljajo Jugoslov. dekla- racijo in bodo vedno in povsod z vse- mi močmi podpirale njene vzvišene težnje. Sledi 546 podpisov."

V isti številki Slovenca so objavljene izjave žen in deklet iz sledečih kra-jev: Depalavas, 464 podp., Velika Do- lina, 289 podp., Koroška Bela, 529 podp., Sv. Peter v Savinjski dolini, 530 podp., Kranjska Gora, 259, Primskovo, 214, Gorenje 60, Cerklje na Goriškem, 456 (podpisale vse do zadnje žene), dalje iz naslednjih krajev iz konjiške- ga okraja na Štajerskem: Konjice, 56 podp., Gabrovlje, 113, Tepina, 77, ko- njiška okolica 77, Sv. Kunigunda, 262, Ziče, 237, in St. Jernej pri Loču, 282 podp.; Kozji pri Trzihu, 410; iz o- kolice Ormoža na Štajerskem: Bre- brovnik, 320, Sv. Miklavž, 139, Sv. Le- nart, 245, Osluševci, 34, Lešnica, 34, Vinski Vrh, 43; Zgornje Bitnje pri Kranju 156, Trzin 357, Sv. Lucija na Goriškem, 188 ženskih in 112 moških, Tomišelj, 1g, Vrbljene in Loka, skupaj 485 podpisov, Žimarice 91, Zamostec, 59, Stročjavas, Pristova, Preska in Sla- mjak, skupno 217 podpisov, Marija na Zili pri Beljaku 90 podpisov, Vir pri Domžalah, 207, Cven, 334, St. Vid na Dolenjskem, 247, Križevci na Štajer- skem, 100, Ormož in okolica, Pavlovce, Pavhovški Vrh in Hardek, skupaj 302 podpisa, Cerklje, Krška vas, Stopiče, Župečavas, Mraševo in Gasice, skupaj 732 podp., Zagorje na Pivki, 354, Mir- napeč, 1105, Šmilhel na Notranjskem, 252, Semič, Vinji Vrh in Kot, skupaj 323 podpisov.

(Dalje prih.)

True translation filed with the post- master at Joliet, Ill., on May 2, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Američani bojaželjni.

Z ameriško armado v Lotaringiji, 29. apr. — Vojaki narodne armade, ki prihajajo iz ameriških vežbališč, pri- našajo navdušenost in dodatno števil- no moč krdelom v tej krajini.

Neki oddelek, ki se ureja in počiva v mirnem ozadju, je sestavljen iz čis- to ostrizanih in obratih, močnih, zdra- vih in nebahavih, toda zaupanja pol- nih mož, ki komaj čakajo spopada z Nemci. Njih mišljenje se kaže v o- pazki njihovega generala, ki je rekel po domače:

"Nemci niso dobili naših kozjih brad; ali mi dobimo njihove. Narod- na armada jim pokaže, ko pride do boja."

Prof. Masaryk v Chicagu.

Chicago, Ill., 30. apr. — Prof. Tho- mas G. Masaryk, "oče češke revoluci- je", ki ga imenujejo njegovi občudo- vatelji v Evropi in Združenih Državah največjega živečega Čeha, pride v Chi- cago v nedeljo popoldne. Prihaja prek neke pacifiške luke. Za njegov spre- jem tukaj se vrše velike priprave. Ka- kih 20,000 Čehoslovakov ga bo spreml- lo od kolodvora v njegov hotel.

Miljonska ustanova za bankerotne ljudi.

Soproga ruskega zlatarja Ivanova je zapustila v svoji oporoki 2 inpol mil- jona rubljev kot ustanovo za banker- otne trgovce. Ta svoj sklep je ute- meljila v oporoki s tem, da doslej še ni nihče mislil na to, da bi se za te nesrečnike, ki skušajo skoro najbolj težave življenja, ustanovila kaka do- brodelna naprava. Bankrot pomenja skoro vedno pri poštnem trgovcu ko- nec njegove gospodarske samostojno- sti in veliko nesrečo. Isto velja glede bankerota obrtnikov. Zato je zapustila svoje veliko premoženje bankerotnim

trgovcem in obrtnikom. Za en mili- jon rubljev se bo zidal iz zapuščene- ga denarja sanatorij, v katerem bodo mo- gli iskati počitka in oddiha oni trgovci in obrtniki, ki so mogoče vsled razbur-jenja pri svojem polomu trpeli škodo na zdravju. Ostanek denarja se bo pora- bil za podporo in vzgojo hčera banke- rotnih trgovcev, ki so večinoma preje videle boljše dni. Sanatorij bodo zgra- dili v bližini Petrograda. Ves denar, ki je namenjen na bankerotne trgovce, so izročili starostam petrograjskega trgovstva ter znaša po opisu vseh le- gatov poltretji milijon rubljev. Ogrom- ne vsote so določene za ustanovitev šol za otroke obrtnikov. Proti tej nenavadni ustanovi se je uprlo pred sodiščem večje število oseb, ki so z umrlo v sorodu in ki trdijo, da pokojna ni bila pri pravi pameti. Štardsta petrograjskega trgovstva, I. I. Krju- kov pa meni, kot poročajo listi, da se s procesom ničesar drugega noče do- seči, kot prisiliti trgovstvo, da stopi v kak kompromis, k čemur pa ni voljno. Tudi ni pričakovati, da bi proces imel kak uspeh ter se sodi, da bo azil za bankerotne trgovce v doglednem času že zgrajen.

Odgovor.

Nekdaj so vprašali Imana Hasana: — Kaj je boljše: velika učenost, ali veliko premoženje? — Učenost — je odvrnil modrijan. — Če je učenost boljša, zakaj pa tr- kajajo učenjaki na vrata bogatinov in ne nasprotno? — Ker učenjaki znajo ceniti vred- nost denarja, bogatini pa ne vedo, ko- liko je vredna učenost.

ZAHVALA.

Najlepše se zahvalim bolniškemu odboru Društva sv. Družine št. 1 D. S. D. za obiskovanja v moji bolnižni in društvu pa za izplačano podporo. JOS. ZALOKAR, 1309 N. Hickory St., Joliet.

HYDRO CARBON GAS.

96 odstotkov Oxygen, 4 odst. Coal Oil Vapor. Gre v vsako peč za gretje ali kuhanje. Najceneja tvarina, ki de- la domač gas in je to najnovejša iz- najdba te vrste. Ne pozabite priti si je ogledat na 1014 N. CHICAGO ST., kjer bo free demonstration of Domestic Gas Maker. Odprto bo v soboto 4. maja od 12. do 6. ure zvečer. Pridite, da vidite najcenejšo kurjavo na svetu.

JOLIET'S GREATEST SHOPPING CENTER
BOSTON STORE
ESTABLISHED 1889 - M.A. FELMAN CO.
Corner Jefferson and Ottawa Streets. Phone. All Departments Five Thousand.

Devetindvajseta letna razprodaja

se sedaj nadaljuje s vsako- vrstnimi najlepšimi prili- kami in ponudbami v vseh oddelkih naše velike nove prodajalne.

Konča se v soboto 4. maja

Udeležite se te letne razprodaje in pri- hranite denar na vseh potrebščinah za posamezne člane družine in cele hiše.

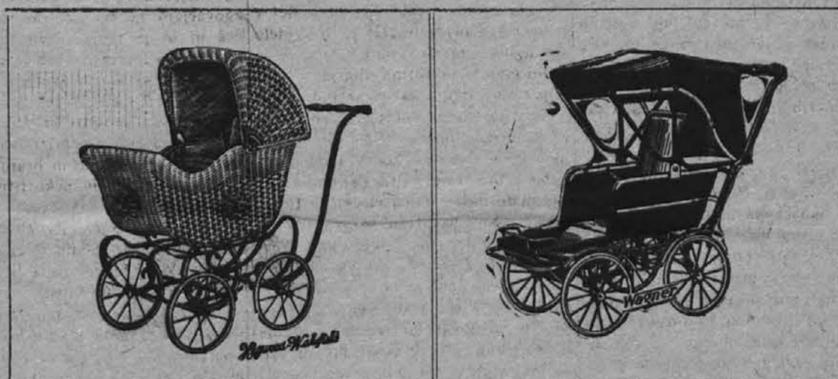
S. & H. TRADING Stamps zastonj

s vsakim nakupom za 10c ali več v BOSTON STORE

Double Stamps vsak torek in petek

Novi 1918 modeli finih Wicker vozičkov za otroke.

Ni lepših ne boljših!

Otrok naj bi imel najboljši in najlepši voziček, ker otroška leta hitro minejo. Upoštevati se pa mora tudi zdravje in zabava. V naši prodajalni najdete največjo zalogo vozič- kov vseh vrst in vseh cen. Predno kupite se ogasite tu, da se prepričate. Nikjer ne najdete večje zaloge, lepšega in trpežnega blaga, in ne zmernejih cen.

Pridite gotovo—zdaj je pravi čas!

THE EAGLE

406-408-410 N. Chicago St. Joliet, Illinois

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalje.)

Pretkani Hun se ni motil. Izprosil si je pot do samega cesarja Justinijana, ki je bil ves zbehan in obupan zaradi Hilbudijevega poraza. Nikogar ni imel, da bi mu poslej varoval mejo na severu. Vojsko je potreboval za Italijo, za Afriko in zoper Perze. V veliki skrbi in žalosti je prebral Salomonove knjige v poznih nočeh.

Tedaj pride Hun Tunjuš.

Po kolenih se je pridral pred cesarja, poljubil spoštljivo njegovo nogo in govoril v veliki ponižnosti.

"Hlapec se je priril v prahu do tebe, solnce nebeško, da ti pove važne novice..."

In Tunjuš je razlagal, da je razmetal vse imetje, da je sedaj berač — samo zato, da je razprl Slovence in Ante in otel državo na severu pred divjimi Slovenci.

"Sam Bog te je prinesel," je vzkljnil Justinijan in v srcu objubil zlato svetilko v cerkev sv. Sofije. Ukazal je dati Hunu denarja, da ga je divju Tunjuš komaj dvignil. Iskreno ga je prosil, naj ščuje Slovence med seboj, naj jih zaplete v boj, da ne bodo utegnili preko mej. Justinijan mu je izročil pergament s cesarskim pečatom, ki ga je priporočil vsepovsod, koder je segala oblast Upravde.

Lahko torej, da se je vračal Tunjuš pijan od radosti in zadovoljstva. Ko sta se Slovenci okrepčala, je zaukazal Tunjuš, naj Radovan zagode in Iztok zapoje. Huni so plesali bojne pleske krog ognja, se spakovali z divjimi obrabi, metali kvišku krasne meče, se opotekali in padali. Tunjuš se je zverl na lepi preprogi in se krohotal — in pil.

Prsti so že boleli Radovana in omagali ob strunah. Ali Hun je želel in zahteval novih pesmi; kričal bi bil, a je samo še grčal, ker se mu je od pijanosti debeli jezik valil po ustih in se zatikal. Radovan je strahoma godel in godel vse hunske pesmi, kar jih je znal, da mu je znoj molil čelo. Iztok je umolknil. Sedel je pri nogah Radovanovih in gledal zamišljen v ogenj.

"Poj, Sloven!"

Tunjuš je zatulil in z vso silo vrgel v Iztoka dragocen kozarec, da se je razbil.

Glavar se je zakrohotal, Huni z njim vred.

Iztok je pohlevno otrebil koščke stekla s svoje halje in si otrl kapljo krvi, ki je prisozela na prsih iz majhne rane.

"Zaspanec, krmežljava mačka, zakaj nisi pel? — Pa pojdi leč! Vsi spat, takoj! Eden h konjem, drugi pogasite ogenj in lezite. Veste, kaj nas čaka jutri! Epafrudit pride jutri gotovo sem. Konji morajo biti napaseni, meči ostri — trgovce ima tovor, da se izplača par krat pošteno suniti. — Mir — mir — spat — — —"

Glavar se je zleknil na preprogo in zadnje besede že bolj grgral kakor govoril.

Huni so naglo pogasili ogenj in se takisto zleknilo po tleh vsi pijani. Le mlad Hun se je oddaljil in šel na travnik, kjer so se pasli konji. Za Slovence na se ni brigal nihče.

Radovan in Iztok sta tiho odšla od ognja in poiskala pod grmom suhe trave, kamor sta legla. Kmalu se je razleglo hropenje in smrčanje spečih Hunov.

"Očka!"

Iztok je šepetaje potegnil Radovana za brado.

"Kaj bi sinko?"

"Tunjuša zakoljem!"

"Norec, molči! Ali bi rad tical na kolcu in se pekeli na ognju kot koštrun!"

"Beži naprej, očka! Jaz ti rečem, da ga zakoljem! Mene ne ujemo!"

"Hodi svojo pot! Sin, ki ne poslušata očeta zasluži kolec v trebuh!"

"Ne, ne, očka! Tako pa ne! Jaz sem le mislil — če ti ne dovoliš — — —"

"Molči in spi!"

Iztok je molčal, a ni mogel zaspati. V njem je kipel po osveti. Izprevidel je dobro, da se Tunjuš vrne in razdvoji Slovence popolnoma. Koliko bratske krvi se bo prelilo! Morda paše tudi oče — in sestro odvedejo Antje — da bo dekla, pastirica in žena kakega garjevega kozarja... V njegovi glavi so se dvigale grozne slike. Kri mu je plula, da je tiščal levico na razburjeno srce, desnica je krčevito stiskala nož. Še enkrat je poklical Radovana.

"Očka, naj ga! Bes je Tunjuš!"

"Sinko, poslušaj! Naj bo!"

Iztok je zdrl cel po vsem životu.

"Ali si razumel, kaj je govoril Tunjuš v pijanosti o trgovcu?"

"Hunski ne razume vsega!"

"Radovan razume. Huni čakajo tu nekega bogatega trgovca, katerega ju-

tri večer napadejo in oropajo. Domislil sem se, če bi ga midva rešila."

"Torej zakoljem Tunjuša!"

"Ne. Ampak ukradi dva najboljša konja. Zajahava in sporočiva trgovcu, kaj ga čaka. On nama bo hvaležen, v Bizancu naju pogosti — Tunjuš bo pa klel in se obrisal za bogate tovore. Razumeš, sinko?"

"Vse, očka! Ali konje straži Hun?"

"Naj zaspi — saj imaš nož! Jaz te počakam na koncu doline!" — —

Slovenci sta se razšla, kakor bi dve senici izginili brezslušno v goščo. Radovan se je previdno plazil navzdol po bregu. Vedno je postal in prisluškoval. Vse tiho. Le hropenje se je slišalo od ognja. Pot ni bila prijetna, in kadar ga je prijel trn za haljo, se je vselej ujezil na Iztoka.

"Da vlačim tega kozla seboj! Še ob glavo me spravi!"

Ali se je hitro pomiril in srce se mu je sladko zasmajalo, ko je pomislil na Tunjušev jezo in na bogata darila, katere jima nakloni Epafrudit. Parkrat je tudi pomislil, kaj bo, če se kasneje sreča s Tunjušem.

"Ukanim ga!"

S to besedo si je pregnal zopet strah in hitel ob robu gozda proti odprti dolini.

Iztok ni mislil ne na glavarjevo jezo, ne na plačilo trgovčevu — mislil je samo na osvetlo, in hudo mu je bilo, da ne sme Tunjušu poriniti noža v srce. Toda očka hoče tako. Moral se je premagati.

Podlasica ne more hoditi oprezneje, nego je hodil Iztok. Ni ganilo, ni zasumelo v gozdu, koder se je plazil. V kratkem je že zaslišal hrzanje konj. Nekateri so se še pasli, drugi so že polegli.

Kje je Hun — čuvaj?

Noč je bila dosti temna — ugodna zanj in neugodna, ker je bilo težko zapaziti stražnika. Priplazil se je toliko iz gozda, da je dobro videl konjske sence — črne lise, ki so se pomalem premikale po travniku. Zaželel je tedaj, da ne bi bilo Radovana. Spazil bi se do kurišča, umiril prav tiho Tunjuša, se vrnil in planil na konja — in odvihral. Ali Radovan je star — ne more tako jezdit. — Zato je moral izslediti čuvaja.

Dolgo je čepel v visoki travi, upiral pogled vsepovsod — čuvaja ni zagledal.

"Morda je zaspal, lahko bi odpeljal brez hrupa dva konja."

Že je sklenil, da se priplazi do konj, ko se nenadoma na nekem konju zganje dolga, črna senca.

"Oj volkodlak! Hun sedi na konju! Kako do njega?"

V trenutku je Iztoku ugasnila vsa pamet in prepričan je bil, da ga ne doseže. Ščipal se je v čelo in tuhtal, kako bi zvalil Huna s konja. Dolgo je premišljal vse vprek — nobene pametne misli. "Če bi posnel divjo mačko — ne bo ga blizu. Če bi zatulil kot volk — morda pride. — Težko. Konje bi signal skupaj in še koga poklical."

Kar se mu posveti. Zlezal je v grm in zajčal z milim glasom kot obupana deklica. Senca na konju se je zgnila.

Iztok je zaihtel glasneje.

Senca je izginila s konja. Po travi so šumeli koraki. Iztok je v temi že razločil obrise dolge, suhe postave, ki se je blizu grma ustavila. Prijel je za nož in se pripravil, da plane na Huna.

Ker se senca ni ganila, je zaihtel vnovič, zašumel v travi in se popel na parobek sredi grma.

Senca Hunova se je naglo zganila in šla hitril korakov proti grmu. Iztok je že razločil, da ima Hun v rokah meč. Vroč mu je postalo, po koži je začutil mravlje. Pripravil se je na skok.

Hun je stal že tik pred grmom. Napol glasno je vprašal: "Kdo je?" Iztok se ni oglasil. Čuvaj je nekoliko postal, potem se sklonil in razdelil grmove veje. Zagledal je Iztokovo belo haljo. Iztok je še enkrat zajčal.

Hun je brezskrbno krivil in razpogibal veje. Ena se je že dotaknila Iztoka. Tedaj plane Sloven kakor mačka v Huna, ki sredi grma niti udariti ni mogel z mečem. Kričnil je Hun — pa je komaj pol krika došlo iz ust — Iztokova pest ga je davila, nož je zaškrtnil, in Hun je telebil po dolgem v travo.

Iztok se je tresel v divji razburjenosti. Umaknil se je z ravni v hosto in prisluškoval. Nič.

Skokoma je bil pri konjih, obrzdal hitro dva — brzde so bile privezane na vratu — planil na enega konja in izginil po dolini.

Na koncu doline se je pomolila bela postava Radovanova iz gošče. Zajahal

je. Kopita so zadonela po cesti, ki vodi mimo Adrinopola v Bizanc.

DESETO POGAVLJE.

Čemerer se je prebudil Tunjuš v jutro, ko je že sijalo solnce. Krog oči je imel zakrvavljene kolobarje, težko glavo je naslanjal ob komolec in nevoljno cmakal z usehlimi usti. Njegov strežaj je prežal na trenotek, ko se dvigne glavar iz spanja. Takoj mu je ponudil v lepi skodeli črnkaste juhe, ki jo je znal izbornu skuhati iz grenkih korenin in ptičjih jeter. Vselej mu je teknila, kadar je popival prejšnji večer. Segel je po skodeli tudi danes, srknil parkrat, nato pa izlil vse na tla. "Vina!"

Zatulil je in se zleknil nazaj na streprogo ter si mencil skleče oči. Strežaj je brzo natočil iz meha in stal kakor kip pred Tunjušem. Dolgo se mu ni zljubilo seči po kozarcu.

Tedaj je nepoklican pokleknil predenj najstarejši izmed Hunov, ki so hodili z njim.

"Moj gospod, sin Atile, najvišjega kralja, tvoj hlapec te pozdravlja in..."

"Obrzajte konje, natovorite jih in odprite z blagom na sever. Kjer se obrne Tonzus na zapad, počakajte. Drugi takoj v zasedo nad Epafrudita!"

"Kakor si velel, gospod. Samo ene besede prositi tvoj hlapec!"

"Govori!"

"Zlo se je dogodilo ponoči! Konjski čuvaj leži umorjen, dva konja sta ukradena."

Tunjuševе majhne oči so zažarele v jezi in se izbulile. Z zobni je zaškrtnil in udaril pred njim klečečega hlapca, da je zastokal.

"Psi! Čemu ima gospodar pse, kadar spi! Da ga čuvajo! In vi me niste čuvali! Še psi niste — gnile gobe, mrhovina, preslaba za poštene orle! Daj mi korobač!"

Tunjuš je planil kvišku, pograbil korobač in začel pretepati, kogar je za segel, da je skeleto kot ogenj. Umorjenega Huna je velel mrtvega preteptati, ker je bil slab čuvar. Raztepenega trupla niso smeli zagrebati, da ga za kazen požro voljeje in lisice.

Ko se je nadvijal in ohladil jezo, se je vrnil na svoje ležišče. Najstarejše je poklical predse.

"Povejte, kdo je odvedel konje? Kdo je umoril čuvarja?"

Prijavil se je Balambak.

"Gospod, ti sam dobro veš, kdo je lopov, ki se je dotaknil tvojih konj! Ali ker zahtevaš, govori tvoj ponižni sluga. Balambak je šel in izmeril stopinjo v blatu in je izmeril stopinjo pri ognju. In glej, gospod, bila je to noga tistega Slovena, ki si ga snoči prijateljsko pogostil."

"Tistega Slovena? Starca?"

"Mlada, gospod!"

"Za njima! Balambak, vzemi najboljšega konja in najboljšega tovariša, pa za njim! Do jutri zjutraj mi prineseš njegovo glavo! Jezdi kot vihar, in če pogineta oba konja. Vseeno! Glavo tega psa hočem!"

Balambak je izbral tovariša in konja. Vohali so po dolini za sledovi. Na cesti sta planila jezdeca v divji galop; samo hunski konji so mogli vzdržati ta grozni pogon.

Tunjuš je ponovil prejšnje povelje. Otvorjene konje je poslal naprej, sam se je pa z oddelkom skrtil v zasedo.

Radovan in Iztok sta do jutra jahala kar najhitreje. Pot je bila gladka, nič klancev, in ob desni je šumela reka Tonzus. Konja sta bila sita in neutrujena. Iztok se je gibal na visokem konju, kakor bi sedel doma v gradšču na mehki kožuhovini. Radovanu so pa tekle znojne kaplje z belih las, se usipale čez čelo in drsele po dolgi bradi. Ko je vzhajalo solnce, je začel ostajati za Iztokom. Zakaj njegov konj ni kazal toliko veselja kakor tovarišev. Kopit ni dvigal tako visoko in njegovi koraki so bili krajši. Glavo je le včasih dvignil, sicer pa dremitno povesal. Iztok je očakoval Radovana, ga ogovarjal s prijaznimi besedami, naj prime tesneje za povodec. Zakaj na oči je bil Radovanov konj boljši in mlajši od Iztokovega. Ali žival je dobro čutila, da je ne vodi močna roka, da je ne stiska v boke mlado, krepko koleno.

Radovan si je otiral pot s čela in godrnjal nerazumljive besede. Njegove košate obrvi so bile nasršene, mirko je zrl skozi konjske uhlje v daljavo.

"Očka, menjava za konje!"

"Na tvojem mi seveda ne bo trpljenja. O, jaz bedak!"

S komolcem je sunil jezno na plunke, ki mu je silila s hrbita. Z desnico je potegnil konja, da je vzpel visoko dolgi, žilavi vrat in zacepatal.

"Tako, tako, očka!"

Spustila sta se v hitrejši dir, jahala drug ob drugem in molčala. Iztok je bil vesel, da je šlo urno dalje.

Večkrat se je skrivaj ozrl po ravni cesti, če se ne dviga daleč kje siv oblček prahu. In kadar se je ozrl, ga je zaskrbelo. Če so Huni zapazili dosti zgodaj tatvino in jo udarili za njima, sta izgubljena. Sam bi jim ušel. Toda Radovan? Ne bi vzdržal.

Zato je večkrat skrivaj pognal Radovanovega konja. Ali tedaj je vselej Radovan vztrepetal in z rokami zamahnil, da se ni opotekel.

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County.

Joliet Title and Guarantee Co.

Kapital \$50,000.00.

Kadar kupite HIŠO ali ZEM-LJIŠČE, pridite, da Vam uredimo abstract.

Phones: 421 and 422

CHAS. N. HOSSACK, Mgr.
114 N. Chicago St., Joliet, Ills.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

C. W. Robson, Jr.

REAL ESTATE

LOANN and RENTING

INSURANCE OF ALL KINDS.

Phone 297.

Prodajam lote v Rockdale in okolici.

204 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL.

Michael Terdich. Math. Terdich.

Chicago Phone 2502.

Terdich & Terdich

STARA SLOVENSKA GOSTILNA

Pivo, žganje, vino in vse vrste pijače dopeljemo na dom.

203 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, AF NO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ZLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOK.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

STANDARD BAR

GEORGE SVETLECIC

317 N. CHICAGO ST., JOLIET.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti ostveli. 1 flaska \$2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusil tinktura, od samo ene flase postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naravi, kakorčne ste v mladosti imeli! 1 flaska \$1.75. — Wahčič Flinid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križcah, popolnoma v 8ih dneh; flaska \$2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovico na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranili za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, piše pot, odstrani slabih dihih in ozeblino, lakca 75c. — Elna žauha zmoči vsako rano, opekline, bule, tvorove, grinje, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1, večji lonček \$2. Ta žauha je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe si mogla imeti to žauha vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto telo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani priče, solčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi svoj zdravliva brez uspeha rešili mu jamčim za \$5. Pri naročilu se priloži vosta v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znakah po 25 v pisnu pošlje. Za vsedruge pišite po centik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate moške ali ženske obleke ali perila očistiti in gladiti, ne pozabite našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St., Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Chicago Phone 4444, N. W. 493.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass Chicago Phone 4444, N. W. 493.

Oscar J. Stephen

302 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi škodbi. Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

JOHN STEFANICH

..:Slovenska Gostilna:..

vino domače in importirano, fino žganje in disecé smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Zaupno zdravilo dela čudeže

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čišlanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročeni in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjčine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakoršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasnosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob spremembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodrere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, ortropelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in usti; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJE NAGRÁDE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

Jacob Mejak
KROJAČ
205 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

JOSIP KLEPEC
Javni Notar
10 let. skušnje
Izdeluje vse pravne in postavnoveljavne listine za vse slovence. Če vam kdo plačo paralizira. Ako imate odkoga v drugem mestu plačo za tirjati, če hočete svojo plačo prepuštili; če potrebujete certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POD SVOBODNIM SOLNCEM.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

"S konja me spraviš! Ubijes me! Oj, takega sina!"
"Ne, očka! Ampak naprej morava! Če se Huni dvignejo in za nama..."
Radovana je obšel strah. Ali izdal se ni. Stisnil je konja, kar so dale trudne noge, nategnil brzde, in zopet je šlo dalje v živahnem diru. Pot se je pa pcedil v gostejših curkih po njegovem čelu.
Solnce se je bližalo poldnevu. Na levi in desni lepe doline so se pričeli dvigati višji hribi, ravan se je ozila, po bregovih so se svetili sredi porumeneloga lista beli domovi.
Pridržala sta konja, ki sta bila spenjena in trudna. Radovan se je ozrl na levo in na desno po gričih.
"Da ga še ni, Epafrodita? V Adrianopolu popiva, Grk pijanski, Radovan pa trpi žejo zanj. Naj ga Tunjuš, čemu si me izpeljal, Iztok?"
"Ne huduj se, očka! Sam si svetoval!"
"Sam si svetoval, aha? Kdaj je go-dee rekel: Primi za nož in suni! Kdaj? O Morana! Kako sem sam lepo mirno cestoval. S teboj to trpljenje!"
"Radovane, razhajava, če hočeš. V senco leževa, da se odpociješ. Imam še čutarico vina. Glej, zate ga hranim! Hunov menda ne bo za nama."
"Ne bo jih? Kaj ti veš? Jaz samo to vem, da moram bežati, ko me bole kosti, kakor bi sedelo deset Mor na meni tri noči zapored. Oj Morana!"
Korakoma sta lezla po prašni cesti. Konja sta se pripogibala in trgala ob cesti uvelo travo.
"Daj mi čutar!"
Iztok je segel za prteno haljo in privlekel iz nedrj precejšnjo bučo. Pomolil jo je Radovana.
Starec je nastavlil in pil z veliko žejo. Tedaj je Iztok zagledal, da se dviga daleč pred njima prah. Začul se je ropot koles.
"Očka, poglej! Morda je trgovec!"
Radovan je odstavil napoli izpraznjeno bučo od ust in z široko odprtimi očmi. Ropot koles se je slišal razločno, na cesti v daljavi sta zagledala konje.
"Pri Svetovitu, Epafrdit! Kdo drugi, kot on! Dobro je gonil in zgodaj je moral odrediti iz Adrianopola. Zakaj pot se vleče! Hitro je nastavlil zopet bučo na ustnice, zamižal in izpraznil do zadnje kaplje.
"Sinko, sedaj le urno! Epafrdit naj ve, koliko sem trpel!"
Pognal je konja z mladeniškim ognjem, prah ju je zavil, in razdalja med njima in trgovcem je hitro ginila.
"Pax, eirene! Pax, eirene!"
Radovan je kričal glasno in dvigal visoko nad glavo svojo plunko, ko sta se približala vozu. Zakaj pred vozom je jahalo osmero dobro oboroženih spremljevalcev. Ko so ti zapazili Iztoka in Radovana, so vzpodbodli konje, poprijeli in nagnili kopja ter obkrožili neznanca potnika.
"Pax eirene!" je ponavljal Radovan in se jim priklanjal. Ko so konjiki spoznali, da sta neoborožena, so izpustili kopja in z zanimanjem opazovali jezdeca. Toda iz svoje srede ju niso pustili, zabrnili so konje in z njimi jahali proti vozu, ki je zaostal.
Radovan si je brisal pot in se neprenehoma ponavljal:
"Pax, pax, pax..."
Ko se je na videz oddahnil in odhropel, je povprašal v slabi latinščini, pomešani z grškimi besedami, če se pelje trgovec Epafrdit.
Spremljevalci so se začudili in tesneje pritisnili s konji do Iztoka in Radovana.
"Kaj želiš našemu gospodu, Epafrditu?"
"Smrti ga otmem!"
Oblastno je pogledal Radovan na konjike. Ves strah je izgubil, pogum se je vrnil in z njim vsa modrost pretkanega godca.
"Smrti ga otmem?" so ponavljali kupčevi varhi in se spogledali ter se vsi hkrati zasmejali.
"Pri Kristu, katerega moli vaš gospod, vam rečem, da ste norci, če se smejete mojim besedam!"
"Sun! s konja prismojenega barbara!" je zagodrnjal čokaj jezdec in tiščal za Radovanom.
Radovan ga je slišal in se jezen okrenil na konju.
"Sun! barbara, suni ga, le ga suni! Barbar pojde svojo pot, vaše glave pa ležejo v travo kakor posekane buče. Tako mi Krista!"
Radovan se je nerodno prekrizal preko prs.
"Ne govori dalje! Pojdita svojo pot in pustita gospoda, ki počiva na vozu. Smrti ga otmem naša kopja in meči."
"Sla bi dalje midva, ko bi imela srce pasje, kakor je tvoje! Tako pa ne grem, da rešim Epafrdita!"
Kvadriga se je ustavila pred njimi. Lepa damaščanska preproga, obešana čez voz za senco, se je zganila, in vun so se posvetile sive oči Grka Epafrdita.
"Epafrdit, Epafrdit!" je kričal Radovan.
Trgovec je namignil, stražnik se je sklonil s konja do preproge.
"Kaj hoče ta barbar?"
"Pravi, da te otme smrti, gospod! Zdi se nam prismojen."
Grk je razgrnil preprogo in se poka-

zal na vozu. Gladko obrito lice je krasil nekoliko vzbočen, šilast nos. V majhnih očeh so gorele kakor skrite lučke, ki pridirajo v prihodnost in računajo modre račune.
"Barbar naj stopi sem!"
Radovanu so veleli razjahati. Stokajoč in polomljen je zlezal z visokega konja in si vedno otiral pot ter hodil globoko po sapo.
"Povej hitro, kaj želiš? Nam se mu-di. Če si lačen, naj ti dajo kruha, če si žejen, leži na trebuh in pij. Pogledj vode!"
Epafrdit je z elegantno kretnjo pokazal na reko.
"Ne beračim, gospod. Godci ne beračijo nikoli. Če ne dajo ljudje, da zemlja in da nebo!"
Epafrdit je spustil zeno roko preproge, konji so nategnili in kvadriga je zaškripala.
"Stoj, Epafrdit! Ne hodi v smrt! Tunjuš te čaka v zasedi!" Radovan je držal za voz in kričal. Ime hunskega poglavarja je učinkovalo, konji so obstali, jezdecji so se približali Slovenu.
"Lazeš, barbar! Tunjuš je bil pred dnevi v Adrianopolu in je imel seboj pismo s cesarskim pečatom!"
"Kriste, tvoj Bog, naj te varuje slepote! Pogledj ta konja! Čegava sta? Hunska, Tunjuševa. Moj sin ju je ukradel. Sinoči sva pela in godla Hunom. Pijan je bil Tunjuš kakor trot. Iztegnil je jezik, imenoval tvoje častitno ime in povedal, da te nočjo oropa. Pa si se mi zasmilil, in moj sin je tvegaval glavo, da je prišel do konj, zate tvegaj, Epafrdit, ki te ne poznavam. In sedaj pogledj menel! Skozi haljo tišči kri na stegnih, ker sem se gnal na smrt, da tebe rešim, gnal na tem kljusetu, ki ima hrbitišče kakor gabrov hlood!"
Epafrdit se je nagel iz voza; na lieu se mu je brala vera, ogledal je konja, jezdecji so prikimali, zakaj vsi so videli Hune v Adrianopolu.
Takrat nenadoma vzkligne Iztok, ki ni razumel nič od pogovoru:
"Huni! Huni!"
"Hunoj, Hunoj!" gre od ust do ust. Vsi se okrenejo. Proti njim sta drečila dva konjika. Vsa kopja so bila v trenutnaperjena prihajajočima. Epafrdit je skočil iz voza in zasedel čilega arabca, ki je bil privezan zadaj ob vozu.
Radovan je takisto zlezal hitro na konja in pozabil v trenutku vse bolečine.
"Samo dva! Ta dva gresta za nama! Dajte jih!" kliče Radovan.
"Stojte!" velela Epafrdit.
Dobro so že razločili hunske opravke, tako blizu sta bila jezdecja. Ali sedaj nenadoma ustavita konja. Spoznala sta voz Epafrditov in med drugimi konji svoja ukradena — na njih Iztoka in Radovana v belih haljah. Zakričala sta hunske kletev na Slovenec, zasuka konje in bliskoma odbežala nazaj.
"Epafrdit, ali še praviš, da lažem?"
"Ne lažeš! Nazaj! Tunjuš je velik razbojnik!"
Obrnili so težki voz. Spremljevalci so morali ostati daleč zadaj, da so stržili hrbet.
"Kaj vama dam za plačilo?" povpraša trgovec Radovana.
"Da te smeva spremljati v Bizanc. Tja sva namenjena."
"Dobro, do Bizanca z mano, potem k meni. Velike bodo slavnosti, tesna bo za prenočišče. Zato bosta vidva pri meni v gostih."
Radovan je pomežiknil Iztoku, ki ni vedel, zakaj. Ali razumel je, da sta dobro opravila.
"Še nekaj, gospod. Ko bi smel prisedi k vozniku. Tako sem truden!"
Epafrdit mu je velel na voz.
Konji so udarili ob cesto, kolesa so zaropotala, voz je zagrnil oblak prahu...
Tisto noč se se je vrnil Balambak do Tunjuša.
"Glasvo?" je zarenčal poglavar.
"Vzemi mojo! Slovena sta nas izdala. Epafrdit se je vrnil v Bizanc."
Tunjuš je zaškripal.
"Kdo je razodel nakano tem psom? Naj pogine takoj!"
"Balambak, tvoj hlapec, ti pravi; Vino razodeva skrivnosti!"
"Naj pogine, kakor sem rekel!"
Balambak je šel in prerezal vse mehove, da je vino izteklo na zemljo.
Ko so se rdečila tla od zlahtnega vina, ki je drlo iz mehov, je Tunjuš prisegal pri zlati krsti Atilovi in pri najlepši njegovi ženi Kerki, da mora teči v potokih kri Slovenov.

fatamorgana sredi peščenega morja. Prestol, diadem in škrlat je zablestel na kraju, kjer je naravno srce treh kontinentov. Dvignil se je Bizanc — novi Rim — ob sinji Proponti na sedmerih holmcih — kakor stari Rim. Palače so se popele od morja kvišku po brežini — vse mesto en sam velikanski amfiteater. Kakor zgodovina njegova — sama igra in tragedija. Oživele so vodne ceste, zarastli so jih gozdovi jambor, kreljuti jader so jih pokrile kakor tolpe ptic. In usipalo se je žito od severa in juga, po Bosporu in Proponti, bogastvo Arhipela in Egipta se je zlivalo v Bizanc, afrikanska in evropska umetnost sta se kosali, katera prej zagospoduje na forih novega Rima. Karavane so krenile novo pot skozi malo Azijo, iz Tracije so se valile čete trgovcev. Ves svet je plul v mogočnih valovih in vsi valovi so tekli k srcu — v Bizanc, ki je slonel kakor brezmejni dragulj na bajnem obrežju, okovan od treh strani v dijamante iskračih se valov, od četrte pa zvit v smaragde zelenih holmov.
Odkar sta Radovan in Iztok potovala z Epafrditom, je tonil v morje že četrti dan. Iztok je zamamljen polglasno vzklikal, ko je zagledal brezmejno plan, posuto z rdečim solničnim zlatom. Zdelo se mu je, da je videl včasih to deželo v sanjah. Godci so popevali o nji, stare babice so pravile vnkum o domovih bogov. In prav taki so morali biti ti domovi. Vse krog njega sama bajka, sama skrivnostna povest. V njegovi domovini pokajo stebela in se rušijo pod snegom. Tu pa diha Vesna. Od morja se zibljejo dehteče sape, se igrajo z njegovimi kodri in hitijo dalje na griče, kjer šepetajo z mirtami in cipresami, kjer jim prikimavajo listi sočnih silimanov, kjer se mlado brstje platan šri koprneče pod azurno nebo. Ob levi in desni, povsod trtovi, po njih curljajo drobni studenčki v belem pesku, iz tal kipijo kvišku vodeni curki, krog njih hodijo ljudje v svili in škrlatu — iz temnih logov se ozirajo beli domovi. Pravljica — vse sama pravljica!
"Le glej, sinko, glej in ne devaj oči pod sedlo! Najlepše devotke bodo medlele, ko jim boš nekoč v gradišču Svartuna, svojega očeta, pripovedoval ob zimskem ognju, kaj ti je pokazal Radovan!"
Kakor iz sanj se je zbudil Iztok in se ozrl na Radovana, ki je jezdit poleg njega — tik za bogatim vozom Epafrdita.
"Očka!"
Samo to besedo je bolj vzdihnil kakor izrekel Iztok in se vnovič zatopil v krasoto.
"Ej, sinko, Radovan ti pokaže reči, da se ti izbuli pogled kakor zaklanemu telčku. Toda jezen sem in prah me grize po životu. Tudi v usta zaide in še v želodec. Po travniku bi se bolje jezdit. Epafrditu je lahko, ko je skrit na vozu, kakor krt v luknji."
Radovan je poskusil pljunuti.
"Vidiš, ne morem! — Da bi ne videl pred seboj vrat, skozi katera pojahamo v mesto, bi omedlel in padel s konja!"
Radovan je mrmral slabe volje, ali Iztok ga ni poslušal. Epafrditov voz je držal čez most preko dvanajst seznej globokega rova. Stali so pred velikanskim zidom, delom Teodozija. Adrianopolska vrata — porta Polyandri — so zevala brezskrbno na široko odprta. Na vsaki strani je nosilo mogočen lok v zidu sestero stebrov iz rdečega marmora. In na zidu ob levi in desni mogočna stolpa, s katerih so blesteli šlemi stražarjev. In to mogočno zidovje, sklad na skladi, stolp ob stolpu, se je vilo na sever in na jug — tu vtonilo v morju, na severu se popele čez griče, se strnilo z nebom in izgnilo v večernem mraku. Epafrditov voz je zadržal po porfirnem tlaku, podkve so glasno udarile, cesarska straža je pozdravila vrlo spoštljivo. Ves Bizanc je poznal trgovca, vsak prostak je vedel, da ga cenil Upravda, ker ne štedi z zlatom, kadar so prazne cesarske blagajne.
Na ulicah se je gnetlo ljudstva. Nekateri so pozdravljali Epafrdita, drugi so zijali v Slovena, ki sta jezdira na konjih, in se čudili. Radovan se je vzravnal ter gledal ponosno in samozavestno na množico, kakor bi bil pobočnik samega Justinijana.
Vrva in gneča na ulici je čimdalje bolj rastla. Spremljevalci so morali pred voz, da so delali gaz. Voznik je pokal in kričal na ljudi — kljub temu so šli le počasi dalje. Ko so polagoma prišli do konca, se je cesta razširila, kakor bi se izlila reka v morje. Bili so na Teodozijevem foru. Sredi trga se je svetil na mogočnem steburu srebrni konj, katerega je jezdit Teodozij, še v raku blesteč bogatega zlata. Krog in krog so bila stebrišča, pod njimi ljudstvo vseh narodov, bogastvo cele zemlje, razkošje, veličastvo, beda, suženstvo, potepuhi in tolovaji — vse zmešano in strnjeno v živi voz.
Odtod so krenili z vozom proti jugu v ozko ulico. — Hitro so pognali in z četrte ure so se odprla vrata na dvojišče Epafrditovega doma.
(Dalje prih.)

Marko Belaich,
DALMATINSKI
BILLIARDS AND POOL ROOM
Mehke pijače in smodke.
205 Indiana St. :: Joliet, Illinois.
Bratje Slovenci in Hrvatil! Posetite brate Dalmatince v moji poslovnici, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okrepčila.
VSI DOBRODOŠLI!

John Horwat
slov. gostilna
801 NORTH CHICAGO STREET,
JOLIET, ILL.
Vabim vse svoje znance, da me pose-tijo v obilnem številu.
DOBRODOŠLI!

NAZANILLO.
Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v stare prostore, in sicer na
209 INDIANA STREET.
Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.
JOSIP LEGAN,
GOSTILNIČAR,
209 Indiana Street. Joliet, Ill.

MAT. OMOTA
Slovenski krojač
Izdelujem obleke, vrhne suknje, popraviljam, čistim in gladim moške in ženske obleke.
201 Jackson St., Joliet, Illinois.

W. C. MOONEY
PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet
Ko imate kaj opraviti a sodnijo oglasite se pri meni.
National Studio
R. PAWLOSKI, lastnik.
Izdeluje najlepše slike in se priporoča rojakom in rojakinjam ob priliki ženitovanj. — Chicago telefon 3245.
Cor. N. Chicago an Jackson St., Joliet

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v
MOJO GOSTILNO
kjer boste najbolje postreženi.
Vino prvo, najboljša vina in smodke.
Wm. Metzger
Ruby and Broadway JOLIET

ZA Zavarovanje
proti požaru, mala in velika posojila pojdite k
A. SCHOENSTEDT & CO.
203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.

F. KOMPARE
LOVENSKI PRAVNIK
ADVOKAT
V So. Chicago, Ills.
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Metropolitan Drug Store
Chicago & Jackson Sts
Slovenska lekarna
JOHNSONOV
"BELLADONNA" OBLIŽI
REVMATIZMU SLABOSTI V OČEH
BROMISTI PLUŽNJI IN PRSNI BOLEZNI
SOLISTI KOLIKU MRABNJI V ŽIVOTU
BOLESTI V OČEH VNETJU OPRNE SERNE
NEVRALEGI PRSTNU PRISAJNJI
OTRLOSTI MISC SOLISTI V LEDJE
SLABOSTNI KOLEJ NEBO KALEJ

Slovenian Liquor Co.
1115-17- Chicago St. JOLIET, ILL.
GLAVNICA \$50,000.00.
Ustan, in inkorp. leta 1910
Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, zganja in drugih pijač, koje prodaje na debelo.
Rojakom se priporoča za obila naročila.
Pišite po cenik v domačem jeziku.
Naše geslo: Dobra postrežba; vaše pa bodi: Svoj k svojmu!
Illirija Grenčica v steklenicah in Baraga
Zdravilno Grenko Vino

SLAVNOZNANI SLOVENSKI POP
proti žeji - najbolje sredstvo.
Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.
Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.
BELO PIYO
To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.
Joliet Slovenic Bottling Co.
913 N. Scott St. Joliet, Ill
Telefoni Chl. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.
NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!
Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada .....K 1,330,000.—
Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po
4½ %
brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.
Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5% odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tri-četrti odstotkov odplačevanju na dolg

LJUDSKA BANKA
Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu
Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštno Hranilnico in Države Illinois.
Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložten denar. Pod vladno kontrolo.
3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1
First National Bank
PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

NA STRAŽI.

"Domovina, domovina!" — tako vzdihujemo v tujini. A ne sami — z nami vzdihujejo po tebi neštete množice. Nešteti si ti, domovina, jedina tolažba, nešteti ti je spomin na tebe svet. Dosti jih je, ki so te samovoljno, iz prevzetnosti in prešernosti, zapustili. Velika množica tava okrog in te išče, veliko jih je, katere je kruta usoda prepredila v tujino — in vsa ta velika množica vzdihuje sedaj po tebi: "Domovina, domovina!"

nebu ni bilo niti jednega oblaka. V daljavi se je pojavila ladija. Počasi se je premikala, kakor bi čutila utrujenost od dolgega pota. Vinko je strmel v ta krassen prizor. Zdelo se mu je, da se je zgodilo tudi pri njem že nekaj nekaj sličnega. "Sinoči sem na straži stal, na onem kraj potoka" — Zopet je mislil na njo. Kakor plave ta ladija počasi, kakor se njene lučke iz daljave vedno boljše in lepše blešče ter rasto, tako se mu je zdelo, je bilo tudi z njegovo ljubeznijo. Sprva sta bila daleč narazen — on in njegova Minka, toda neka skrivna moč in tajna sila niha mirovali, srca sta hoteli — in ljubezen je priklopala do vrhunca, srčne želje so se uresničile. Toda li ostane ta ladija, ko doseže obalo in smoter, vedno na istem mestu? Gotovo ne! Zopet odjadra. Kaj ko bi bilo tudi z Vinkovo ljubeznijo tako, ko bi se zopet razdrla ona ljubezenska, nepokvarjena vez, ko bi bilo že tako kmalu konec onih mišnih pisemc? Takih vprašanj se je nakopičilo toliko, da se je prestrašil. Ni jih mogel rešiti, hudo mu je postalo in zdelo se mu je, da mora sesti. Da, dolžnost je dolžnost! Spomnil se je še v pravem času, da je na straži, da mu ni dovoljeno, odpočiti si! "Kedaj te zopet vidim, Minka?" Nekako boječe je izgovoril te besede in glas se mu je tresel. Morda je mislil, da je ljubezen že prišla do vrhunca in da se sedaj že vse preobrača, a morda je mislil, da mu ona sedaj piše zadnje pismo — slovo. "Bog te ohrani, Minka," je še vskliknil, potem pa pospešil korake, misleč, da bo kmalu konec tega. Šepetaje je še parkrat ponovil tožno: "Minka, Bog te ohrani!" Tudi Vinko je bil prišel med ono veliko množico, med one nesrečneže, ki čutijo bridko bol in zavest, da so v tujini, ki prosí in vzdihuje po domovini: "Domovina, domovina!" Mislil je na njo, toda spomin na domaćo zemljo mu je bil težek. Vedel je, da je daleč od nje, v tujini, med neznanimi, tujimi ljudmi. Posebno ob praznikih se človeku toži po domu. Vinko je premišljeval, kako lepo je sedaj doma, kako se že ves dan obhaja nekako svečano, kako pokajo topiči v znamenje, da je prišel dan vstajenja. V duhu je bil pri svojih domačih. Mislil je, kako si fantje in dekleta z radostnimi in veselimi obrazi deljivo pisanke, kako dekletom veselja in sramekljivosti žarijo lica. Tudi on bi rad poklonil jedno svoji Minki. Toda, kje je ona, kako daleč sta narazen! Čel dan se je treba voziti, predno bi prišel do nje, a misli so bile tako hitre. Ko je mislil na domovino, se mu je zdelo, da sliši domače zvonjenje. Kako mili glasovi! Velik razloček med lani in letos! Lani doma, letos pa tako daleč, od svojih domačih, lani vesel, letos pa tako neizrečeno žalosten in potrt! Ni mislil samo na sebe. Ne nosi sam tega gorja, isto bol nosi in čuti še mnogo drugih. Prepričan je bil, da istočasno vzdihujejo množice sotrpilov, oni, ki so samovoljno zapustili dom, sedaj pa že zopet želijo nazaj, oni, ki ga iščejo že dolgo in ne morejo najti prave domovine, ker ne vedo za njo in tudi še množica onih, katere je kruta usoda zapodila in poslal na tuje. Med zadnjimi je bil tudi Vinko. Ko se še ni bilo zračilo, ga je obiskal tudi orožnik. Bral mu je iz oči, da ga nekaj teži, čeprav ga je sam tolažil, da jima je tako usojeno — a vendar si je mislil Vinko, da tudi on misli na dom — in gotovo se ni varal. Tako je bilo Vinku po dnevu, toda po noči, ko ni bilo nikake žive duše v njegovi bližini, so bile tudi misli njegove drugačne. Težek se mu je zdel vojaški stan, toda vse se mora prenesti, vse mora človek poskusiti. Že takrat, ko so mu odkazali novo pot življenja, ko je odhajal od doma s kovčgom v roki, že takrat je približno znal, kaj ga čaka. Hudo je bilo slovo. Solzne oči so govornice, drugo je pa molčalo — in solzne oči so povedale več, povedale natančneje, kar čuti srce, ko vsa dolga slovesa. Potem pa je pridrdral vlak. Zamahljali so si še z robcí v zadnji pozdrav in slovo, pogledali si še slednjič v solzne oči, potem pa — z Bogom — Odpejal ga je vlak, domači pa so še dolgo gledali za njim. Za železnico je stala tudi ona, njegovo drago bitje. Ko ga je zagledala, je položila robček na usta in solze sočutja so se ji vdrle po licih. Vlak je oddrdral mimo in že je ni bilo več, Minke, daleč je že bila, a vendar je še žalostno zrla za drdrajočim vlakom. Tako je bilo slovo — Vinku ni hotelo iz spomina — misel za misljo, spomin za spominom, jeden lepši od drugega, so se vrstili pred njim in vedno novi, vedno lepši so se mu dozdevali. V polsnu je počasi korakal svojo odkazano pot, zrl pred seboj dogodke in najkrasnejše slike, in vse se mu je zdelo živo, veselo kot nekdanj. Vinko je začutil utrujenost. Glava

mu je bila težka, oči trudne, a vendar se je še premagoval. In kadar se je počutil najbolj trudnega, je pospešil korake ter se nekoliko predramil, toda ni trajalo dolgo in že so ga zopet zapuščale moči. Takrat je še le izprevidel, da je v resnici bolan. Po telesu mu je bilo hladno, kakor po zimi, toda glava, čelo je žarelo od vročine. Zagledal se je v morje, vse je bilo mirno, vse tako veličastno tiho. "Toda glej, kaj je to!" Zdelo se mu je, da je nekaj slišal — napel je vse moči — zdelo se mu je, da se mu nekaj približuje, da se giblje grmičevje. Ni občutil straha, toda roka je zgrabila sama po puški. Prikazen je prihajala vedno bližje; trudil se je, da bi razločil, kaj je ali kdo je, toda ni mu bilo mogoče. "Stoj — kdo je?" Daleč je hitel njegov glas ter odmeval v tihni noči — prikazen pa se ni ustavila. "Stoj — kdo je?" je zaklical glasneje. Grmičevje se je odgrinjalo in šumelo. Držal je puško pripravljeno. Zopet je poskušal preprečiti se, je-li prikazen ali resnica. Pred seboj je zagledal nekaj, kogar spomin bi ne bil dal za vse kar ima. Zazdelo se mu je namreč, da stoji pred njim — Minka, njegovo najdražje bitje! Napenjal je utrujene oči. Bela postava se je ustavila na drugi klic, toda bila je že blizu. Lastnemu očesu ni mogel verjeti — utrujenost mu ni dopuščala razmišljati dalje. Kaj naj stori, si je mislil, v srcu se je začel boj. Dolžnost, služba zahteva drugače, srce njegovo pa zopet drugače. Kaj naj stori? Pogledal je še enkrat, da se prepriča, toda prevata ne more biti. Pred njim stoji njegova Minka, na katero je pred par trenutki mislil. "Kaj zahteva moja dolžnost?" To vprašanje ga je vznemirjalo, stal je nepremično in čakal kaj bo. Grmičevje se je začelo vnovič odgrinjati in gibati. "Stoj, kdo je?" Zaklical je glasno, da se je sam prestrašil astnega glasu. Čakal je zopet — vsak trenutek se mora nekaj zgoditi. Zdelo se mu je, da ga prikazen kliče, da mu daje znamenja z roko. Videl je rudeče ustnice, bled kakor biser čist obraz. Lasje so se gibali in igral v nočni sapici in bela obleka se je bleščala v mesečnem svitu. Vinko je bilo neizrečeno hudo — najraje bi se bil obrnil stran, kakor da ne vidi ničesar, toda — dolžnost! Dolžnost! Slednjič je napel vse moči. V tem trenutku pa se mu je zazdelo, da se mu prikazen zopet bliža in bliža! Sprožil je. Tako neprijeten, tako grozen se mu je zdel ta otel glas, ki se je razlegal tja do morja in še dalje. Prikazen je izginila. Niti na misel mu ni prišlo, da bi bil storil kaj napaknega. "Vojak sem," si je mislil, "in moja vojaška dolžnost mi mora biti nad vse!" "Kaj sem storil?" — ustretil sem jo — mojo — Minko!" Hudo mu je bilo, tako hudo, da bi bil najraje izginil nekam, da bi ga ne našel nikdo. "Kaj sem storil?" Ni imel časa razmišljati dalje, kajti slišal je bližajoče se korake. "Zakaj si streljal?" je že od daleč vpil najpoveljnik straže. Vinko je molčal. "Ali nočeš odgovoriti?" Postalo mu je hladno po vsem telesu. Rad bi bil povedal, toda smejal bi se mu. "Zakaj si streljal?" Vinko je še molčal. "Ali nočeš? — Povej, zakaj si streljal — drugače!" Dalje ni smel molčati — naj bo, kar hoče. "Javljam pokorno — zdelo se mi je, da se mi je nekaj bližalo, ustavljal sem trikrat, potem pa sprožil puško." "Ali veš, če je res kaj bilo?" "Potem nisem videl ničesar več." "Počakaj, jaz ti že pokažem, streljati tja v en dan — na moje povelje greš takoj jutri!" Zadnjič besed že ni več slišal — mislil je na njo. Vsi lepi spomini, vse upanje je bilo skaljeno, vse uničeno. — Mislil je, da mora biti konec tega življenja. Vse to se je zgodilo tako, da sam ni vedel, če se je v resnici zgodilo. Domovina, spomini, vse lepo mu je bilo sedaj — nič. Mislil je samo na to, kar še pride. Čakal je silno nestrpno ure, ko se povrne v mesto. Druga dne pa je sprejel krasno, z rudečim trakom povito pismo. Prečital ga je željno — hrepenel po tlažbi. Sedaj še le mu je postal jasen dogodek na straži. In zopet je mislil z veseljem na dom, na njo in na domače — slovesa pa si ni maral več klicati v spomin, temveč mislil je, kako bo takrat, ko bo po dolgem času zopet korakal proti domu, ko se bo dovrčal med svoje domače, ko bo zagledal zopet njo. Vse neprijetnosti in težave so bile zopet pozabljene, toda tista straža mu nikakor ni hotela več iz spomina. — — —

MALI OGLASI. Amerikanski Slovenec je razširjen po celi Ameriki in kjerkoli so Slovenci, tam nekdo dobiva naš list, zato pa so oglašili v tem listu vedno uspešni. Kadar koga iščete, pošljite oglas v naš list, ki ga gotovo najde v kratkem času. Mal oglaš stane po 1 cent za vsako besedo za enkratno objavo ali prvo priobčenje, če pa kdo hoče oglas večkratno objaviti se naj računa za vsako nadaljnjo objavo po en cent za vsaki dve besedi. Istotako se računa od raznih zahval, naznanil smrti, krstov, porok in drugih malih oglasov po 1c od vsake besede. Naročilu je pridejati denar ali znamke po 1c. RABIMO MOLDERJEV IN DELAVCEV. Stalno delo. Dobra plača. Vprašaj ali piši na: BUHL MALLEABLE CO., S. F. ufn Detroit, Mich. NAPRODAJ DVE LOTI, ŠT. 23 IN 24, block 9, Washington Heights, to je na N. Center in Bismark St., Joliet, Ill. Najlepa prilika za dom, kjer je največja slovenska naselbina. Več pove: Werden Bück, 511 Webster St., Joliet, Ill. 4614 NAPRODAJ 6 SOB DOBRA LESENA hiša, ki se mora odpeljati iz prostora. Vprašajte Marko Krakar, 221 N. Hickory St., Joliet, Ill. 4613 KJE JE FRANK ZAVRŠNIK IZ Joliet, Ill., bivši potovalni zastopnik neke tukajšnje tvrdke? Če kdo ve zanj, naj blagovoljno naznaniti nam in obenem povedati njemu, da je vse poravnano in da ga željno pričakujemo. Pridi, Frank, pridi nazaj in vse bo dobro! — Mrs. Mary Završnik, soproga in otroci, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill. DR. E. H. STEWART ZOBOZDRAVNIK 413 Cass St. (nad Crystal teatrom) JOLIET, ILLS. Chicago Phone 986. Zanesljivo zobozdravljenje. POKOR ROJAKINJE! Ali veste, kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici Anton Pasdertz se dobijo najboljša sveža in prekajena klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso. Nizke cene in dobra postrežba je naše goalo. Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113. Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

Dolžni ste zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomankanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k Društvo Sv. Družine (The Holy Family Society) šte. 1 D. S. D., Joliet, Illinois. Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse." Odbor za leto 1918. Predsednik.....George Stonich Podpredsednik.....Stephen Kukar. Tajnik.....Jos. Klepec. 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill. Zapisnikar.....John Barbich. Blagajnik.....Anton Nemanich st. Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich. Reditelj.....Frank Kocjan. Nadzorniki: John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Stublar. To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezni cele podpore in cele smrtnine. To društvo ima že nad \$3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani sadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače pa 6 mesecev. Pristopnina je še prosta. Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli. Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglašji pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

DRAGINJA na vseh tiskarskih potrebščinah je silna odkar je nastala vojna. Nekatere stvari stanejo po dva do tri in petkrat več, kakor pred vojno. Naj bi to cenj. naročniki upoštevali in poslali naročnino točno, ker drugače ni mogoče lista jim pošiljati. Seveda so naročniki vredni zaupanja, a to ne plača stroškov; treba je torej, da vsak pošlje naročnino čimprej mogoče ali vsaj ko prejme tozadevni opomin, ker takrat je zadnji čas. Pri spahnenju in zdrobljenju vgrinite takoj s Dr. Richter-jevem PAIN-EXPELLER V rabi že 50 let pri slovenskih družinah in priljubljen kot domače sredstvo. Jedino pravi s varstveno znamko sidra. 35c. in 65c. v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y. Slovenske Gospodinje so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše meso, grocerije IN KRANJSKE KLOBASE istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso kot vse druge pedmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti. Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Spoštovanjem John N. Pasdertz Chicago tel. 2917. Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill. STENSKI PAPIR Velika zaloga vsakovrtnih barv, olj in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obažanje stenskega papirja po nizkih cenah. Alexander Daras Chl. Phone 376 N. W. 927. 120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Naročite zaboj steklenic novega piva, ki se imenuje EAGLE EXPORT ter je najboljša pijača E. Porter Brewing Company Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.